

Mendelova univerzita v Brně

Provozně ekonomická fakulta

Ústav práva a humanitních věd

**Dotace Evropské unie – významná
součást veřejných příjmů
přeshraničních měst ČR v rámci
mezinárodní spolupráce**

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Rudolf Heidu

Vypracovala:

Nikola Miková

Brno 2015

Poděkování

Děkuji mému vedoucímu bakalářské práce, Ing. Rudolfu Heidovi, za vedení práce, cenné rady a připomínky, které mi ochotně poskytl při realizaci této práce. Velké poděkování patří také tajemníku Úřadu pro regionální rozvoj Ing. Michalovi Skalkovi za poskytnutí potřebných materiálů a informací a dále mé rodině a blízkým přátelům za jejich podporu.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Dotace Evropské unie – významná součást veřejných příjmů přeshraničních měst ČR v rámci mezinárodní spolupráce** vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmetná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 22. května 2015

Abstract

Miková, N. *European Union grants – significant part of public revenues of Czech Republic border cities in context international cooperation*. Bachelor work.

This bachelor work deals with grants from European Union given by the city Krnov and its Polish partner municipalities in the years 2007 – 2013 in the Czech-Polish cooperation in the Euroregion Praděd. It highlights the significance of subsidies as part of public revenue in the implementation of Krnov concerning realization of Czech-Polish cooperation. It analyzes the revenue and expenses side of the city Krnov budget and selected and implemented projects of the city with Polish partners on the basis of the obtained data. This analysis together with an analysis of internal and external environment of Krnov focusing on grants will be the basis for making recommendations on obtaining grants within the programming period 2014 – 2020.

Keywords

Czech-Polish cooperation, budget, grants.

Abstrakt

Miková, N. *Dotace Evropské unie – významná součást veřejných příjmů přeshraničních měst ČR v rámci mezinárodní spolupráce*. Bakalářská práce. Brno, 2015

Tato bakalářská práce se zabývá dotacemi ze strany Evropské Unie získaných městem Krnovem a jeho polskými partnerskými městy a obcemi v letech 2007 – 2013 v rámci česko-polské spolupráce v Euroregionu Praděd. Vyzdvihuje významnost dotací jako součást veřejných příjmů města Krnova při realizaci česko-polské spolupráce. Je analyzována příjmová a výdajová stránka rozpočtu města Krnova a vybrané realizované projekty města s polskými partnery na základě získaných dat. Tato analýza spolu s analýzou vnitřního a vnějšího prostředí města Krnova se zaměřením na dotace bude základem pro vypracování doporučení v získávání dotací v rámci programovacího období 2014 – 2020.

Klíčová slova

Česko-polská spolupráce, rozpočet, dotace.

Obsah

Obsah	9
1 Úvod, cíl a metodika práce	11
1.1 Úvod.....	11
1.2 Cíl práce.....	12
1.3 Metodika práce.....	12
2 Literární přehled	14
2.1 Charakteristika a postavení obce	14
2.1.1 Působnost obce	15
2.1.2 Orgány obce	16
2.2 Rozpočtové hospodaření obce	17
2.2.1 Rozpočtová soustava ČR.....	18
2.2.2 Rozpočet obce.....	20
2.2.3 Rozpočtový proces.....	22
2.2.4 Rozpočtové zásady.....	23
2.2.5 Rozpočtová skladba.....	24
2.2.6 Organizace zřizované a zakládané obcemi.....	27
2.3 Příjmová stránka rozpočtu obce.....	29
2.3.1 Daňové příjmy	29
2.3.2 Nedaňové příjmy	30
2.3.3 Kapitálové příjmy.....	31
2.3.4 Návrtné příjmy.....	31
2.3.5 Přijaté dotace	32
2.4 Výdajová stránka rozpočtu obce	40
2.4.1 Členění výdajů	41
2.5 Spolupráce mezi obcemi.....	43
3 Vlastní práce	44
3.1 Charakteristika města Krnova.....	44
3.1.1 Poloha	46

3.1.2	Obyvatelstvo.....	47
3.1.3	Orgány.....	48
3.1.4	Charakteristika česko-polského příhraničního území.....	48
3.2	Rozpočet města Krnova v letech 2007 – 2013.....	52
3.2.1	Příjmová stránka rozpočtu města Krnova.....	52
3.2.2	Výdajová stránka rozpočtu města Krnova.....	53
3.3	Euroregion Praděd.....	56
3.4	Programové období 2007 – 2013.....	58
3.4.1	Operační program přeshraniční spolupráce česká republika - polská republika 2007–2013.....	59
3.5	Analýza situace vnějšího a vnitřního prostředí města Krnova.....	76
4	Doporučení městu Krnovu pro programovací období 2014 – 2020 v rámci Euroregionu Praděd	78
5	Závěr	83
6	Seznam pramenů a použité literatury	85
7	Seznam zkratk	87
8	Seznam obrázků, tabulek a grafů	88

1 Úvod, cíl a metodika práce

1.1 Úvod

Dnešní podoba územní samosprávy České republiky vznikla uměle, tedy z vůle státu. Má bohatou historii počínaje tisíciletým vývojem rozmístováním obyvatelstva v našem prostoru, pokračující zakládáním královských měst ve 13. století, jejich upevnění a rozšiřování za dob Marie Terezie, Josefa II. či reformou ministra Raaba, industrializační vlnou v 19. století, postupným formováním regionalismu a tedy vzniku regionů, a procesem urbanizace jako procesem osídlování měst a především jako komplexním společenským procesem modifikující, nebo i měnící sociální strukturu nejen lokálního a regionálního společenství, ale celé společnosti. Chápeme ji jako určitý dynamický systém vzniklým dlouhodobým vývojem sociální, kulturní, právní, ekonomické a politické funkce státu, jejíž popis provádíme pomocí jejích prvků, čili obcí a regionů a vazbami mezi nimi. (Úvod do regionálních věd a veřejné správy, 2008)

Územní samospráva je forma veřejného vládnutí a veřejné správy. Je to realizace práva občanů na vlastní samosprávu, právo na spravování určitého území menšího, než stát, na základě působnosti stanovené ústavou a příslušnými zákony při vytvoření potřebných legislativních a ekonomických podmínek. Je to nestátní subjekt, znak demokratizace společnosti. (Peková a kol., 2012)

Spolupráce mezi městy a obcemi v národní i nadnárodní úrovni je v současné době jedním z významných činitelů stimulující rozvoj území. Může posílit jejich vliv na rozhodovací procesy nebo může uspíšit realizaci některých rozvojových záměrů. V neposlední řadě mohou města a obce získat cenné informace, zkušenosti a know how, které jim napomohou vyvarovat se zbytečných chyb či ukáží nové přístupy k řešení rozvojových problémů. Evropská komise má na této spolupráci výsostný zájem, jelikož spolupráce je jednou z nejdůležitějších sil, které na demokratickém základu integrují Evropu.

Národní správě ČR s jejím členstvím v EU je nadřazeno primární právo EU tzv. *acquis communautaire* obsahující zakládající smlouvy EU a Ústavu EU. Každá členská země EU musí tak být schopná přijmout závazky vyplývající z členství, včetně cílů politické, hospodářské a měnové unie. (Rozvoj územní veřejné správy v souvislosti se vstupem ČR do EU, 2004)

Vstup České republiky do Evropské unie v roce 2004 ji umožnil čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti i v rámci subjektů územní samosprávy – krajům, obcím, svazkům obcí a jimi zakládaným organizacím. V programovacím období vymezeném léty 2007 – 2013 mohla Česká republika čerpat z těchto fondů v plném rozsahu jako čistý příjemce, což pro ni bylo velice zásadní. (Provazníková, 2009)

1.2 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je vyzdvihnout význam dotací v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007 – 2013 z titulu Evropských fondů v rámci mezinárodní spolupráce českého města Krnova a partnerských měst a obcí Polska v letech 2007 – 2013.

Dále je mým cílem na základě získaných dat o realizovaných projektech podrobně analyzovat jednotlivé projekty z finančního pohledu se zaměřením na dotační tituly a vlastní zdroje financování a poukázat tak významnost resp. podíl, který zaujímají na jednotlivých projektech města a významnost z hlediska mezinárodní spolupráce s Polskou republikou v oblasti Euroregionu Praděd. Zaměřím se tedy především na to, zda díky evropským dotacím jsou odstraněny bariéry ve spolupráci ČR a PR. Na základě faktů zjištěných ze zpracování dat o realizovaných projektech a SWOT analýzy situace vnějšího a vnitřního prostředí města Krnova se zaměřím na dotační tituly určím pro město doporučení týkající se budoucího financování aktivit pomocí dotačních titulů, resp. jakých dotačních titulů, v jaké přibližné výši, z jakého zdroje a za jakých podmínek by město v budoucnu mohlo dosáhnout v příštím programovacím období pro město samotné i pro ještě větší prohloubení vztahů s Polskou republikou.

1.3 Metodika práce

Pro vypracování bakalářské práce byla použita odborná knižní literatura zabývající se obcí, jejím rozpočtem a spoluprací mezi obcemi, která je doplněna o aktuální znění internetových zdrojů. Data pro vlastní práci byla také získána z hlavních webových stránek města Krnova a Euroregionu Praděd a strukturálních fondů Evropské unie a z interních zdrojů Městského úřadu města Krnova.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části je vymezena charakteristika obce jako základní územní jednotky, a to její postavení, funkce, orgány, majetek, rozpočet obce se zaměřením na jeho příjmovou a výdajovou část a také spolupráce mezi obcemi. U příjmové stránky rozpočtu obce se obzvláště věnuji dotačním titulům, a to jejich vymezením, druhům se zvláštním zaměřením na dotace z Evropské unie v rámci ERDF, ESF a FS v rámci programovacího období 2007 – 2013.

V praktické části je uplatňována teoretická část na vybrané město Krnov v letech 2007 – 2013. Nejprve je město podrobně charakterizováno z hlediska historie, ekonomického a turistického potenciálu, poté je analyzována jeho poloha, obyvatelstvo a orgány. Dále se práce zabývá detailní analýzou příhraniční oblasti ČR a PR jako východiska pro vzájemnou spolupráci obou stran z OPPS ČR – PL 2007 – 2013, také charakteristikou Euroregionu Praděd, v rámci něhož jsou dotace pro příhraniční oblast získávány. Na základě získaných dat za období 2007 – 2013, jsou pomocí tabulek a grafů podrobněji analyzovány příjmy a výdaje rozpočtu města Krnova. Největší prostor je pak věnován realizovaným projektům mezi českou a polskou stranou v letech 2007 – 2013 v rámci programu OPPS ČR –

PR. Jako poslední součástí praktické části je provedena analýza situace vnějšího a vnitřního prostředí města Krnova v souvislosti s dotačními tituly. Na tomto základě jsou poté v následující oddělené kapitole formulována doporučení pro město Krnov v rámci financování jeho veřejných aktivit ve spolupráci s polskými partnery s pomocí dotačních titulů Evropské unie, kterých by mohlo využít v programovacím období 2014 – 2020.

Po závěru práce je uveden seznam pramenů a použité literatury a seznam zkratk, obrázků, tabulek a grafů.

2 Literární přehled

2.1 Charakteristika a postavení obce

Dle zákona č. 128/2002 Sb. Ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákonu o obcích) je obec **základním územním samosprávným společenstvím občanů** na územním celku vymezeném hranicí území obce. Je vymezena jako veřejnoprávní korporace, která má územní základ, osobní základ a výkon samosprávy. Územní základ představuje geografické území označené hranicemi obce a osobní základ představují občané obce, tj. fyzické osoby, které jsou státními občany České republiky a mají na jejím území trvalý pobyt. (Provazníková, 2009)

Obec se rozkládá na jednom nebo více katastrálním území a podle nich se člení na části obce a každá z nich je začleněna do správního obvodu okresu a do územního obvodu kraje. (Peková a kol., 2012)

Obec se může na základě dohody připojit k jiné obci, se kterou sousedí. Obec je základní územní jednotka, pro kterou je charakteristické, že vlastní majetek, se kterým hospodář, vlastní finanční prostředky a sestavuje svůj vlastní rozpočet. Je právnickou osobou, která vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.

Zákon o obcích říká, že obec může nově vzniknout, pokud má samostatné katastrální území, tvoří souvislý územní celek a má alespoň 1000 občanů (stejně podmínky musí splňovat i obec po oddělení její části).

Rozlišujeme tyto základní druhy obcí:

Obce, které nejsou městy. Obcemi podle tohoto zákona jsou územní samosprávné celky, které byly obcemi ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

Města, která získala statut města před 17. 5. 1954, pokud o to požádají Předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, která byla městem při nabytí účinnosti zákona o obcích v roce 2001, s počtem obyvatel nad 3000.

Obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností, které podle zákona ve svém správním obvodu zabezpečují výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti náležející ostatním obcím. (Peková a kol., 2012)

Obce s pověřeným obecním úřadem je 388 a obcí s rozšířenou působností je 205. Na ně byla převedena většina kompetencí zrušených okresních úřadů. (Provazníková, 2009)

Statutární města, jejichž statut, ve kterém také schvaluje ustanovení, že území města se rozčlení na městské obvody anebo městské části schvaluje zastupitelstvo přijetím obecně závazné vyhlášky. Statutární města mají zároveň postavení obecních úřadů. Většina z nich je v současné do-

bě sídlem krajských úřadů. Jejich výčet je uveden v §4 (1) v celkovém počtu 23 měst. (Peková a kol., 2012)

Hlavní město Praha je dle zvláštního zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze současně obec i kraj, je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek, má vlastní příjmy, je samostatně spravováno zastupitelstvem hlavního města Prahy a člení se na městské části.

2.1.1 Působnost obce

Obec plní vlastní **samosprávní funkci, tzv. samostatnou působnost** v záležitostech, o kterých může samostatně rozhodovat, tzn. má určité zákonem stanovené pravomoci. (Peková, 2004) Podle zákona o obcích jsou to pravomoci rozhodovat ve věci péče o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojení potřeb svých občanů v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi, především uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. (Provazníková, 2009)

Obec spravuje své záležitosti samostatně, což ukládá zákon o obcích. Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem.

Přenesenou působnost obec vykonává ve věcech, které stanoví zvláštní zákony, v základním rozsahu a pro svůj správní obvod, který je totožný s územním obvodem obce. Jedná se o tyto činnosti: vydávání nařízení obce, rozhodování o místních a účelových komunikacích, projednávání přestupků, jsou vodoprávním úřadem a spravují drobné toky, jsou povodňovým orgánem, jsou orgánem ochrany přírody a ochrany ovzduší atd.

Existují *obce se základním rozsahem, obce s širším a rozšířeným rozsahem přenesené působnosti*, kde obce s širším rozsahem vykonávají působnost stavebního, živnostenského úřadu či matrik a obce s rozšířeným rozsahem působnosti přebraly úkoly a činnosti zrušených okresních úřadů.

Obce dostávají na výkon přenesené působnosti příspěvek ze státního rozpočtu. (Provazníková, 2009)

Od 90. let 20. století se ve vyspělých zemích zdůrazňuje význam územní samosprávy při zajišťování udržitelného rozvoje v obcích, ve městech, v mikroregionech v rámci vytýčení směrů tzv. „**Místní agendy 21**“¹ s přihlédnutím na místní specifika dané obce. (Peková a kol., 2012)

---

¹ Agenda 21 je dokument OSN z roku 1992. přesně se označuje jako „dobré vládnutí“ či „chytrá vláda“. V ČR došlo k využívání této agendy 21 obcemi po roce 1997 a umožňuje ji Česká informační agentura životního prostředí.

2.1.2 Orgány obce

Zastupitelstvo obce je kolektivní volený orgán. Počet členů se stanoví podle počtu obyvatel a velikosti územního obvodu k 1. 1. toho roku, ve kterém se konají volby do zastupitelstva obce.

Členové zastupitelstva jsou voleni zástupci jednotlivých politických stran v obci, případně i nezávislí členové. Jsou voleni v komunálních volbách na dobu 4 let. Tito členové volí ze svých řad starostu, místostarosty a členy rady obce.

Jednání zastupitelstva obce jsou ze zákona veřejná a řídí se schváleným jednacím řádem. Zastupitelstvo se schází maximálně 4x ročně.

Zastupitelstvo obce v rámci své samostatné působnosti rozhoduje a schvaluje zejména program rozvoje územního obvodu obce rozpočet obce a závěrečný účet obce a také rozpočtový výhled, rozpočtová opatření, výši osobních a věcných nákladů obecního úřadu, výši odměn starosty a členů zastupitelstva obce, přijetí nebo převzetí úvěru, převzetí dluhu, přistoupení k dluhu, převzetí záruky, poskytnutí půjčky, smlouvy o poskytnutí dotace, emisi komunálních obligací, založení nebo zánik svých organizačních složek, založení obchodních společností, zřízení městské policie aj. při respektování zákonů a předpisů státu.

Zastupitelstvo má, jak je vidět, velké pravomoci, ale i odpovědnost, neboť rozhoduje o veřejných záležitostech, o hospodaření s rozpočtovými prostředky. V mezích zákona může zastupitelstvo obce přenést některé pravomoci na radu obce. (Peková a kol., 2012)

Rada obce je dle zákona o obcích výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě obce rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon. V obci, kde se rada obce nevolí, vykonává její pravomoc starosta, nestanoví-li tento zákon jinak. Radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce.

Počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů. Schází se dle potřeby, její schůze jsou neveřejné.

Radu obce tvoří starosta a jeho zástupci – místostarostové a další členové, ve velkých městech primátor, náměstci primátora a ostatní členové. Jednání rady jsou neveřejná, připravuje na nich návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Spolu s obecním úřadem vydává nařízení obce v rámci přenesené působnosti na základě zákonného zplnomocnění.

Starosta obce je představitelem obce, zastupuje obec navenek. Ze své činnosti je odpovědný zastupitelstvu obce. Uznává se za statutární orgán obce. V případě, že není v obci zřízena funkce tajemníka, plní tuto funkci starosta. Řídí a kontroluje všechny pracovníky obecního úřadu a plní funkci statutárního orgánu zaměstnavatele, připravuje, svolává a řídí schůze zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje usnesení společně s dalším pověřeným členem. Odpovídá za objednání a provedení auditu hospodaření obce, jmenuje a odvolává tajemníka

obecního úřadu. **Místostarosta**, ve městech náměstek primátora, zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti. (Peková a kol., 2012)

Obecní úřad tvoří podle zákona o obcích starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce pracují ve výkonných orgánech úřadu, odborech a odděleních, které zřizuje rada obce. V čele obecního úřadu je starosta nebo jmenovaný tajemník, je-li tato funkce zřízena.

Je výkonným orgánem, vykonává administrativně-organizační činnosti v samostatné i přenesené působnosti. Ve městech jeho funkci plní městský úřad, ve statutárních městech magistrát, úřady městských obvodů a městských částí.

V malých obcích se sdružuje řídicí agenda pouze do několika málo odborů, ve městech je odborů více členěných na oddělení. Počet odborů a náplň jejich činností závisí tudíž na velikosti obce a rozsahu samostatné a přenesené působnosti, na struktuře zabezpečovaných veřejných statků včetně samotné veřejné správy.

Tajemník je pracovníkem v zaměstnaneckém poměru, jeho funkce se zřizuje obligatorně u pověřených obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Řídí celý administrativní aparát. Zajišťuje úkoly v přenesené působnosti, řídí a kontroluje pracovníky obecního úřadu, uzavírá a ruší jejich pracovní poměr a stanovuje jim platy podle mzdových předpisů, plní funkci statutárního orgánu zaměstnavatele. V rámci samostatné působnosti plní úkoly, které mu uloží zastupitelstvo obce, pomáhá výborům i komisím v jejich činnosti, řídí organizace, které obec zřídila. V rámci přenesené působnosti vykonává státní správu v rozsahu omezeném zákonem o obcích. (Peková a kol., 2012)

Rada obce může dle zákona o obcích zřídit jako své iniciativní a poradní orgány **komise**. Svá stanoviska a náměty předkládají komise radě obce. Komise je též výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti. Komise se usnává většinou hlasů všech svých členů, je ze své činnosti odpovědná radě obce a předsedá jí předseda komise. Ve věcech výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku odpovídá starostovi.

Každá obec musí mít zřízen **finanční a kontrolní výbor**. Pokud v obci žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10% občanů hlásících se k národnosti jiné, než české zřizuje i **výbor pro národnostní menšiny**. (Provazníková, 2009)

Město je samostatně spravováno zastupitelstvem města. Dalšími orgány města jsou **rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města**. (Zákon o obcích) Terminologie a funkce těchto orgánů se zásadně neliší od orgánů obce.

2.2 Rozpočtové hospodaření obce

Rozpočty obce nebo kraje jsou označovány jako decentralizované peněžní fondy, ve kterých se soustředí jak příjmy, které tyto útvary územní samosprávy získávají na základě jejich přerozdělování v rozpočtové soustavě, tak příjmy generované jejich vlastní činností. Je využíván jako všechny veřejné příjmy na principu neekvivalentního, nenávratného a nedobrovolného principu způsobu financování.

Rozpočet a celý rozpočtový proces lze chápat jako nástroj zabezpečení a financování obecní politiky, nástroj, který dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce. (Provazníková, 2009)

Význam obce včetně jejího hospodaření je zdůrazněn ***Evropskou chartou místní samosprávy***, která je pojímána jako důležitý příspěvek k formování Evropy, založené na principech demokracie, decentralizace moci a subsidiarity. Charta zakotvuje evropské standardy územní samosprávy a představuje tak svého druhu evropskou ústavu územní samosprávy. (Jurajdová, Šelešovský, 2004)

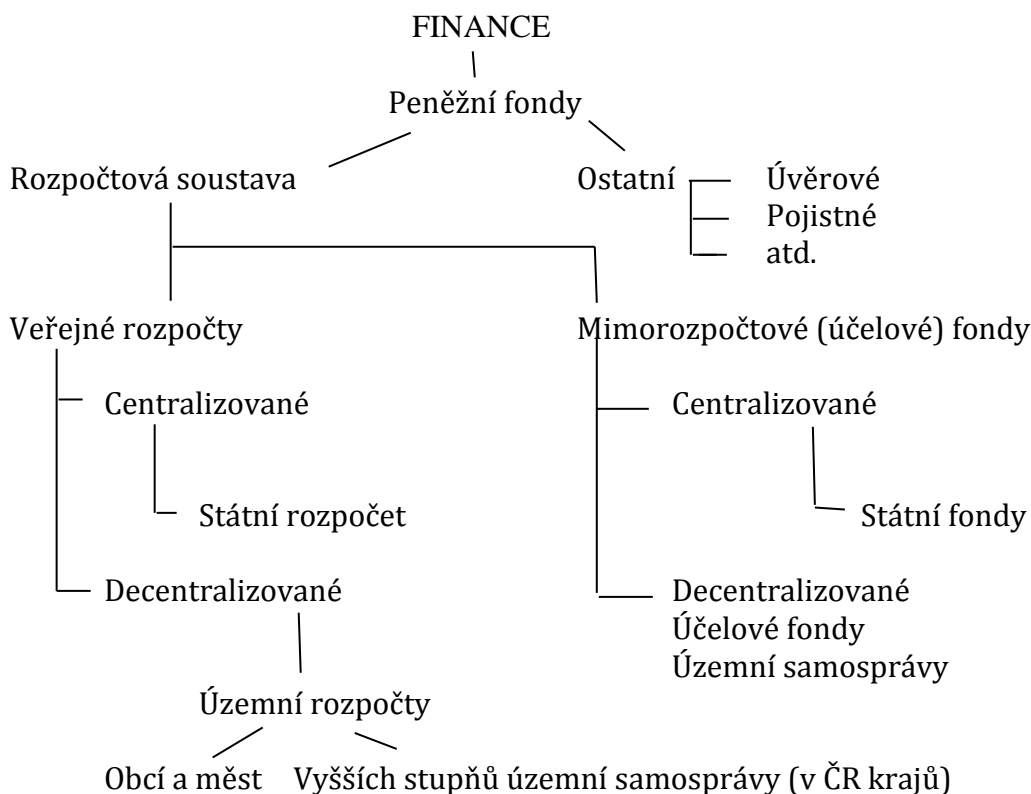
2.2.1 Rozpočtová soustava ČR

Rozpočtová soustava je soustava peněžních fondů veřejných a mimorozpočtových, soustava rozpočtových vztahů uvnitř rozpočtové soustavy, a dále soustava orgánů a institucí (státu, územní samosprávy, veřejnoprávních územních organizací a jejich rozpočtů), které se starají o tvorbu, rozdělování a užití veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů, zajišťují jejich plnění. Významné postavení mezi nimi má *ministerstvo financí* - je vrcholným orgánem rozpočtové soustavy, a jeho decentralizované orgány (např. finanční úřady, finanční ředitelství).

V ČR převládá institucionální pojetí rozpočtové soustavy, kdy např. státní rozpočet má vnitřní třídění na kapitoly. (Peková, 2011)

Finanční systém státu je tvořen státním rozpočtem a mimorozpočtovými (parafiskálními fondy), na úrovni územní samosprávy je tvořen rozpočtem a případnými mimorozpočtovými peněžními fondy.

Obr. 1 Rozdělení veřejných financí České republiky

Zdroj: j. Peková, Veřejné finance, teorie a praxe v ČR, str. 97

Do rozpočtové soustavy patří **soustava veřejných rozpočtů**, tzn. státní rozpočet a rozpočty subjektů územní samosprávy (v ČR rozpočty obcí, krajů, DSO, RRRS). Rozpočty se vytvářejí a používají povinně, což vyplývá ze zákonných předpisů.

Druhou skupinou je **soustava mimorozpočtových peněžních fondů**, které jsou zpravidla účelové, využívané na všech úrovních veřejné správy. Jsou zpravidla dobrovolné, nicméně jsou důsledkem volby příslušného subjektu určité úrovně územní samosprávy. (Peková a kol., 2012)

Na úrovni obcí jsou mimorozpočtové peněžní fondy zřizované zastupitelstvem obce a jsou účelové nebo neúčelové. Účelové fondy jsou zřizované častěji. Sledují přímou vazbu na financování určitých potřeb (např. na komunální bydlení, na opravy památek apod.). Mají finanční vztah k územnímu rozpočtu, kdy obec do těchto fondů může poskytovat dotace. Jejich nevýhodou je, že se mezi nimi nemohou přelévat finanční prostředky (lze až novým schválením rozpočtu), ale naopak výhodou je, že na konci rozpočtového období nadbytečné prostředky nepropadají, jak je tomu u územních rozpočtů, a lze je převést do následujícího roku.

Specifickým fondem využívaným většinou měst a krajů je **fond rezerv**

a rozvoje. Obec může v tomto fondu vytvářet prostředky na financování investic, případně jej využít na financování schodku rozpočtu obce (nejen výsledného, ale i dočasného v průběhu rozpočtového období). (Provazníková, 2009)

Státní rozpočet má rozhodující postavení ve finančním systému státu. V ČR se podílí přibližně 80% na příjmech a výdajích celé rozpočtové soustavy. Jeho vývoj tedy ovlivňuje vývoj hospodaření ostatních článků rozpočtové soustavy, zejména rozpočtů územní samosprávy. (Peková a kol., 2012) Optimální přiřazení příjmů a výdajů územním rozpočtům ovlivňuje míru samofinancování – tzn. do jaké míry může obec či kraj z vlastních příjmů financovat své výdaje – a míru finanční soběstačnosti danou poměrem vlastních příjmů k celkovým příjmům rozpočtu. (Peková, 2004)

2.2.2 Rozpočet obce

Vlastní rozpočet obce je hlavní finanční nástroj využívaný k realizaci funkcí územní samosprávy. Umožňuje oddělení tohoto rozpočtu od státního, čímž obec získává do určité míry finanční nezávislost a soběstačnost. (Peková a kol., 2012)

Podle Zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů č. 250/2000 Sb. se finanční hospodaření územních samosprávných celků a svazků obcí řídí jejich ročním rozpočtem a rozpočtovým výhledem. Každý územní samosprávný celek a svazek obcí vede účetnictví podle zvláštního zákona.

Rozpočet je základem finančního hospodaření jak obcí, tak regionů.

Územní rozpočet lze charakterizovat jako:

a) Decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří, rozděluje a používá primárně na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence.

Rozhodující podíl příjmů a výdajů má charakter nenávratných příjmů. Má stejný charakter jako všechny ostatní rozpočty, je tokovou veličinou. Je schvalován na rozpočtové období, které je shodné s kalendářním rokem. Během něj často dochází k časovému nesouladu mezi vývojem příjmů a výdajů, neboť jsou z rozpočtu v průběhu došlých příjmů plynule uhrazovány výdaje. Vyrovnání tohoto nesouladu souvisí s pojetím rozpočtu jako bilance.

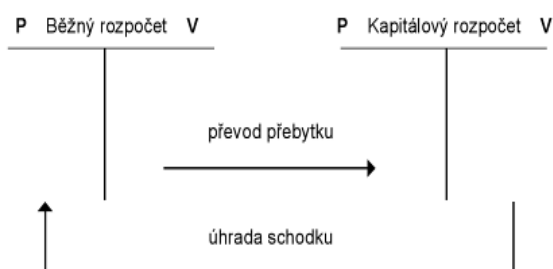
b) Z účetního hlediska je *bilanci*, která vybilancovaná příjmy a výdaje.

Cílem hospodaření v dlouhodobém horizontu by měl být vyrovnaný rozpočet, kde se příjmy rovnají výdajům, popř. přebytkový rozpočet, kde příjmy výdaje rozpočtu převyšují. (Peková, 2004) U deficitního rozpočtu (výdaje jsou vyšší, než příjmy) a vyrovnaného rozpočtu existuje fakt, že územní celek už nedokáže pokrýt svou dluhovou službu (pokud existuje). (Provazníková, 2009) Systém daňových příjmů, které přicházejí až na počátku nového rozpočtového období, neumožňuje obci vytvářet finanční rezervy a v závěru období nemá obec žádné vlastní prostředky – co se týče vyrovnaného rozpočtu. U přebytkového tyto vlastní prostředky obce přítomny jsou. (Peková, 2004)

Rozpočet příjmů a výdajů obce se třídí dle závazné rozpočtové skladby na běžnou a kapitálovou část. **Běžný (provozní) rozpočet** je bilance příjmů a běž-

ných výdajů, z nichž většina se každoročně opakuje, vztahující se k danému rozpočtovému roku. Běžnými příjmy se financují neinvestiční (provozní) potřeby prostřednictvím běžných (neinvestičních) výdajů.

Obr. 2 Vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem

Zdroj: Provazníková, 2009 str. 68

Tab. 1 Schéma běžného rozpočtu

Příjmy	Výdaje
<ul style="list-style-type: none"> • Daňové 	Všeobecné veřejné služby Veřejný pořádek (policie, hasiči, apod.) Vzdělání Péče o zdraví Bydlení Komunální služby Na podnikání Ostatní běžné výdaje (placené pokuty) Placené úroky Běžné dotace jiným rozpočtům
Svěřené daně	
Sdílené daně	
Místní (a regionální) daně	
Správní poplatky (daně)	
<ul style="list-style-type: none"> • Nedaňové 	
Uživatelské poplatky na služby	
Příjmy z pronájmu majetku	
Příjmy od vlastních neziskových organizací	
Zisk z podnikání	
Ostatní	
<ul style="list-style-type: none"> • Přijaté transfery 	
Běžné dotace ze státního rozpočtu	
Běžné dotace ze státních fondů	
Od územních rozpočtů	
Ostatní běžné příjmy (přijaté dary)	
(Saldo - přebytek)	(Saldo - schodek)

Zdroj: Provazníková (2009) str. 67

Naopak příjmy, které se vztahují na financování investičních potřeb, které přesahují období jednoho rozpočtového roku, se zachycují v **kapitálovém rozpočtu**. Tyto příjmy a výdaje jsou zpravidla jednorázové a neopakovatelné. Měl by sloužit ke kumulaci zdrojů na získání dlouhodobých aktiv, protože výdaje na investiční projekty jsou poměrně velké.

Opět jako běžný rozpočet může být vyrovnaný, deficitní nebo přebytkový. V praxi většinou chybějí příjmy na financování investic a příjmy kapitálového rozpočtu se proto doplňují návratnými příjmy. (Provazníková, 2009)

Tab. 2 Schéma kapitálového rozpočtu

Příjmy	Výdaje
Z prodeje majetku	Na investice
Kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy	Poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky
Příjmy z půjček apod.	Na nákup obligací, akcií
Příjmy z emise vlastních obligací	Kapitálové dotace jiným rozpočtům
Přebytek běžného rozpočtu	Splátky dříve přijatých půjček
Dary na investice	Krytí deficitu běžného rozpočtu

Zdroj: Provazníková 2009, str. 68

- c) Je důležitým **rozpočtovým plánem**, podle kterého se v rozpočtovém období hospodaří. Základem je tedy roční rozpočet, a to schválený. Sestavuje se různými metodami, berou se v úvahu různé faktory, které působí na vývoj příjmů a výdajů rozpočtu, např. inflace, daňové určení, změny v potřebách.
- d) Je **nástrojem realizace koncepce municipální politiky**, volebních programů, prosazování lokálních preferencí obyvatelstva daného území, nástrojem potřeb lokálního sektoru, nástrojem řízení. (Peková, 2004)
- e) **Právní dokument** schválený místním zastupitelstvem (Jurajdová, Še-lešovský, 2004)

Podle zákona o rozpočtových pravidlech územní samosprávy se kladný zůstatek finančních prostředků rozpočtového hospodaření běžného roku převádí k použití v dalším roce, a to ke krytí rozpočtových výdajů, anebo se převádí do peněžních fondů. Naopak schodek hospodaření se uhrazuje z finančních prostředků z minulých let nebo se kryje z návratných zdrojů splatných z rozpočtu v následujících letech. (Provazníková, 2009)

2.2.3 Rozpočtový proces

Rozpočtovým procesem rozumíme souhrn činností, které jsou nezbytné k řízení hospodaření územního samosprávného celku v daném *rozpočtovém období*. Sestavuje se jako základ finančního hospodaření obce na jeden kalendářní rok. *Rozpočtový proces* zahrnuje zpravidla dobu 1,5 až 2 roky.

Rozpočtový proces sestává z těchto etap:

- a) Analýza minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období
- b) Sestavení návrhu rozpočtu
- c) Projednávání a schválení
- d) Kontrola plnění rozpočtu

- e) Přehled o skutečném plnění rozpočtu – závěrečný účet
- f) Následná kontrola
- g) Aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu

Sestavení návrhu rozpočtu a tvorba podkladů pro tvorbu rozpočtu zpravidla provádí výkonný orgán obce, většinou finanční odbor. Podkladem pro návrh rozpočtu je rozpočtový výhled. Sestavování rozpočtu dále navazuje na údaje rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria (pokud není schválen rozpočet do nového rozpočtového roku). Dále rozpočet odráží vazby na jiné rozpočty (krajů, svazků obcí atd.). Návrh musí obsahovat konkrétní požadavky jednotlivých odborů a zastupitelů, případně organizace, které řídí a měl by vycházet z analýzy hospodaření nejméně 2 roky zpět. (Provazníková, 2009)

Projednávání a schvalování rozpočtu je v pravomoci zastupitelstva a příslušných komisí, zejména finanční a kontrolní. Ti schvalují strukturu příjmů a výdajů a celkovou výši rozpočtu, závazné ukazatele seřazené dle povinné rozpočtové skladby. Nepodaří-li se sestavit rozpočet před začátkem nového rozpočtového období, hospodář obec podle tzv. rozpočtového provizoria, což je rozpočet předchozího rozpočtového období. (Peková, 2004) V případě schodkového rozpočtu zastupitelstvo jedná o případném způsobu uhrazení po tom, co byly použity finanční prostředky z minulých let. Rozpočet musí být *pravdivý, reálný a úplný*.

Dále dochází ke **kontrole plnění rozpočtu** a jeho **vyhodnocení** během roku. Výkonné orgány (finanční odbor a rada) sestavují závěrečný účet, který schvaluje zastupitelstvo obce. Obec je povinna nechat si přezkoumat své hospodaření za minulý rok, a to buď krajským úřadem, nebo krajskému úřadu oznámí, že se rozhodla zadat přezkoumání auditorovi nebo auditorské společnosti. Výsledkem je **Zpráva o přezkoumání hospodaření obce**, která je nezbytnou součástí závěrečného účtu v podobě členění dle povinné rozpočtové skladby. Projednání závěrečného účtu uzavírá zastupitelstvo nejpozději do 30. června kalendářního roku.

Rozpočtový výhled jsou obce povinny sestavovat od roku 2001 dle výše uvedeného zákona. Za jeho porušení hrozí obci pokuta. Je to nástroj, který má používat každá obec pro střednědobé finanční plánování. Sestavuje se alespoň ve čtyřech základních ukazatelích: celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky, celkové závazky, což je vzhledem neustále se měnící ekonomické situaci, vztahů rozpočtu obcí a ostatních článků rozpočtové soustavy, daňových zákonů, rozpočtových pravidel a daňových určení nelehké. (Provazníková, 2009)

2.2.4 Rozpočtové zásady

- *Zásada jednotnosti a závaznosti* – každý údaj rozpočtu má své jednoznačně identifikovatelné místo
- *Zásada dlouhodobé stability třídění rozpočtu* – je důležitá z hlediska makroekonomických analýz, z hlediska časové srovnatelnosti rozpočtů, pro analýzu plnění rozpočtů a ostatních mimorozpočtových fondů

- *Potřeba agregace, sumarizace s využitím principu konsolidace* – aby nedocházelo k několikanásobnému načítání některých operací
- *Zásada kompatibility s mezinárodními statistickými standardy* – s mezinárodními účetními a statistickými standardy, aby byla zajištěna transparentnost na mezinárodní úrovni s použitím co nejjednodušších převodových můstků. (Provazníková, 2009)

2.2.5 Rozpočtová skladba

K tomu, aby byla zaručena porovnatelnost příjmů a výdajů jak prostorově – mezi jednotlivými rozpočty stejné úrovně, tak časově – mezi různými obdobími, slouží jednotlivé členění příjmů a výdajů závazné pro všechny rozpočty. Takové členění se nazývá **rozpočtová klasifikace**. V ČR jsou jí uzpůsobeny všechny peněžní operace veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů státu.² Vyhovuje i požadavkům mezinárodního srovnávání.

Nyní ji upravuje vyhláška MF č. 96/2012 Sb. O rozpočtové skladbě, která upravila svou předchozí verzi rozsáhlými změnami.

Nemá přímou návaznost na právo evropské unie. Je prováděcím předpisem rozpočtových pravidel, která jsou zákonem upravující tuto oblast, což je v působnosti členských států. Ty ale musí Evropské unii poskytovat údaje o finančním hospodaření veřejných rozpočtů v určitém členství. Toto členění se odráží v **Cofogu**, což je klasifikace funkcí vládních institucí, kterou vydal Český statistický úřad a který je součástí systému národních účtů. Český statistický úřad vypracovává přehledy o výdajích veřejných rozpočtů v členění podle Cofogu.

Tříděním příjmů a výdajů rozpočtu na příjmy a výdaje nenávratné a návratné povahy lze přesněji analyzovat hospodaření a krytí schodku rozpočtu. V rámci územního rozpočtu lze tak analyzovat peněžní operace v rámci běžného a kapitálového rozpočtu.

Příjmy a výdaje se třídí jako tzv. peněžní operace, čímž se rozumí výdej peněžních prostředků na bankovní účty a příjem peněžních prostředků na bankovní účty, přičemž příjem a výdej peněžních prostředků u pokladny se nesleduje, sledují se pouze převody mezi pokladnou a vlastním bankovním účtem. Peněžní operace se tedy vztahují k pokladnímu plnění územního rozpočtu shodným s rozpočtovým obdobím.

Druhy třídění rozpočtové skladby

Platná rozpočtová skladba využívá čtyři *základní druhy třídění příjmů a výdajů*:

- **Kapitálové (odpovědnostní) třídění** je v ČR povinné pouze u státního rozpočtu, pro územní samosprávu je toto třídění nepovinné. (Provazníková, 2009) Třídí příjmy a výdaje podle správců kapitol, což charakterizuje okruh působnosti a odpovědnosti subjektu, v němž se realizují peněžní operace. (Jurajdová, Šelešovský, 2004)

² Nevztahuje se na třídění operací FNM, Pozemkového fondu ČR a zdravotních pojišťoven.

- **Druhové třídění** je základním systémem třídění v rozpočtové skladbě. Třídí operace do třech základních okruhů – příjmy, výdaje, financování. (Provazníková, 2009) Třídí všechny příjmy a výdaje podle příjmových a výdajových druhů. Využívá se čtyřmístný kód v rámci jednotlivých tříd, který dovoluje odlišit třídy, seskupení položek, podseskupení položek a položky.

Druhové třídění dělí peněžní operace následujícím způsobem: (Jurajdová, Šelešovský, 2004)

- a) Příjmové operace na třídy:
  1. Daňové příjmy (vždy v podrobnějším členění)
  2. Nedaňové příjmy
  3. Kapitálové příjmy
  4. Přijaté dotace
- b) Výdajové operace na příjmy:
  5. Běžné výdaje
  6. Kapitálové výdaje
- c) Třída 8 – financování

Kritéria třídění peněžních operací

Inkaso x platba – inkasa jsou přijaté prostředky na účet, platba představuje odepsání finančních prostředků z bankovního účtu.

Návratná x nenávratná – nenávratné operace (např. inkasa daní, přímý nákup zboží a služeb, výplata mezd, atd.) nezakládají budoucí termínovanou pohledávku nebo závazek, zatímco návratné platby (půjčky přijaté i poskytnuté, jejich splátky, nákup zboží na termínovaný střednědobý úvěr, atd.) ano.

Běžná x kapitálová – kapitálové transakce se týkají pořízení či prodeje nefinančních aktiv (půda, budovy, přístroje, nehmotná aktiva) nebo finančních aktiv mající podobu akcií či majetkových účastí. Běžné transakce jsou všechny ostatní.

Opětovaná x neopětovaná – požívá se pouze pro nenávratné investice. Opětovanou operaci lze charakterizovat jako „něco za něco,“ kdy proti výdaji rozpočtové jednotky je poskytnuta služba či zboží poskytovanému subjektu a naopak. Neopětované operace jsou všechny ostatní, tj. u některých neexistuje „protiplnění.“ Na straně výdajové jsou to dotace, na straně příjmové např. daně či licenční poplatky.

Domácí x zahraniční – odlišuje vazby na domácí nebo zahraniční ekonomiku bez ohledu na to, v jaké měně se operace uskutečňuje.

Povinná x dobrovolná – zda operace vyplývají ze zákonných apod. norem, či nikoliv.

Aktiva x pasiva – zda se vztahují k věřitelskému či dlužnickému postavení.

Rozpočtová politika x řízení likvidity – veškeré hotovostní operace související s pasivy rozpočtové jednotky se považují pouze za *finanční prostředek* plnění rozpočtu mající za cíl *zajištění potřebné likvidity*. Hotovostní operace související s aktivy mohou mít dvojí povahu: jako *nástroj rozpočtové politiky* jako takové nebo jako prostředek k zajištění optimální likvidity rozpočtové jednotky. Jde

o snahu o nejlepší hodnocení vlastních aktiv např. nákupem akcií či cizích dluhopisů.

Tab. 3 Rozpočtové třídění příjmů

NENÁVRATNÉ	OPĚTOVANÉ		INKASA		PLATBY	
			BĚŽNÉ	KAPITÁLOVÉ	BĚŽNÉ	KAPITÁLOVÉ
			PŘÍJMY		VÝDAJE	
			NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	PŘÍJMY Z PRODEJE MAJETKU	NEINVESTIČNÍ NÁKUPY	INVESTIČNÍ NÁKUPY
	NEOPĚTOVANÉ		NEINVESTIČNÍ PŘIJATÉ DOTACE VYBRANÉ DANĚ A POPLATKY	INVESTIČNÍ PŘIJATÉ DOTACE	NEINVESTIČNÍ TRANSFERY	INVESTIČNÍ TRANSFERY
NÁVRATNÉ	AKTIVNÍ	ZA ÚČELEM ROZPOČTOVÉ POLITIKY	NEINVESTIČNÍ PŘIJATÉ SPLÁTKY PŮJČEK		NEINVESTIČNÍ POSKYTNUTÉ PŮJČKY	INVESTIČNÍ POSKYTNUTÉ PŮJČKY
		ZA ÚČELEM LIKVIDITY	PŘIJATÉ SPLÁTKY PŮJČEK		HRANICE SALDA HOSPODAŘENÍ POSKYTNUTÉ PŮJČKY	
	PASIVNÍ	PŘIJATÉ VÝPŮJČKY VÝNOSY Z EMISE DLUHOPISŮ		SPLÁTKY PŘIJATÝCH PŮJČEK ODKUP VLASTNÍCH DLUHOPISŮ		

ZDROJ: Provazníková (2009) s. 114

- **Z hlediska odvětvového** tzn., na jaký účel jsou finanční prostředky vydávány. Netřídí všechny operace, ale jen všechny výdajové operace a u územních rozpočtů vybrané nedaňové a kapitálové příjmy. (Peková, 2004). I odvětvové třídění využívá čtyřmístný klasifikační klíč třídění na skupiny, oddíly, pododdíly a paragrafy. (Jurajdová, Šelešovský, 2004)

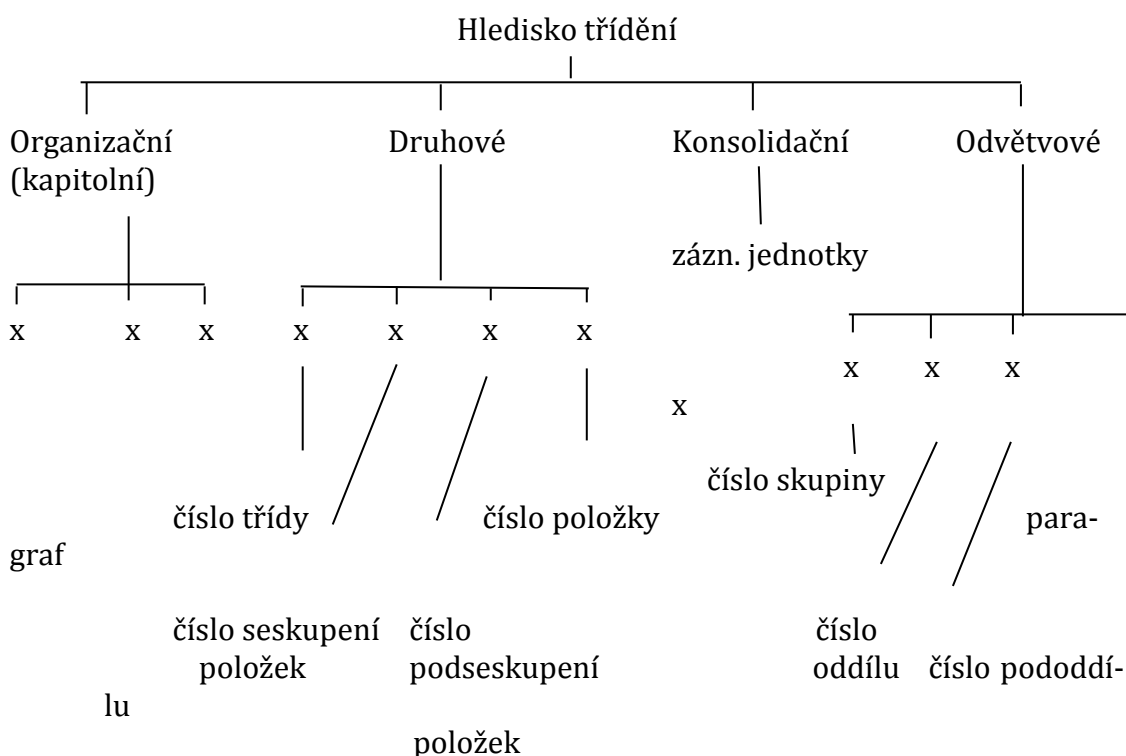
V ČR se třídí do následujících šesti skupin s podrobnějším tříděním uvnitř jednotlivých skupin:

1. Zemědělství a lesní hospodářství
2. Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
3. Služby pro obyvatelstvo
4. Sociální věci a politika zaměstnanosti
5. Bezpečnost státu a právní ochrana
6. Všeobecná veřejná správa a služby

- Rozpočtová skladba upravuje **tzv. konsolidační řízení**, kdy prvkem jsou **tzv. záznamové položky**. Konsolidace umožňuje vyloučit duplicitu na základě interních transferů mezi fondy a korekci příjmů na

straně jedné a korekci výdajů na straně druhé při započítávání příjmů a výdajů. Tento krok objektivizuje pohled na celkovou výši příjmů a výdajů rozpočtové organizace ve vztahu ke „zbytku světa.“ (Provazníková, 2009)

Obr. 3 Rozpočtová skladba v České republice

Zdroj: Provazníková, 2009 str. 112

2.2.6 Organizace zřizované a zakládané obcemi

Obce mohou zvažovat následující formy zajišťování statků a služeb:

- **Odbory obecních úřadů** nebývají obvykle přímo činné v poskytování služeb. V ČR se využívají hlavně pro regulativní úkoly v rámci přenesené působnosti (udělování povolení, registrace, ochrana práv dítěte). Nemají právní subjektivitu, pracují pod přímým dohledem tajemníka, či starosty, jejich výdaje a příjmy jsou plně součástí obecního rozpočtu. Jejich skutečné náklady jsou obtížně zjistitelné, protože mnoho z nich je oddělenost celkových režijních nákladů úřadu. Vyznačují se malou mzdovou pružností a omezenou možností odměn podle skutečně dosažených výsledků.
- **Organizační složky** (dříve rozpočtové organizace) má volit územní samosprávný celek pro takové činnosti, které nevyžadují velký počet zaměstnanců, nepotřebují složité a rozsáhlé strojní nebo jiné technické vybavení, nejsou vnitřně odvětvové či jinak organizačně

členěné, nevstupují do složitých ekonomických nebo právních vztahů. Opět nemají právní subjektivitu, jejich rozpočet je součástí územního rozpočtu, také nejsou samostatnou účetní jednotkou, kterou byly dříve rozpočtové organizace. Výhodou tohoto druhu financování je přímá kontrola a vliv obce nad jejich činností, na druhé straně organizační složky nejsou motivovány k efektivnímu vynakládání přidělených finančních prostředků.

- **Příspěvkové organizace (PO)** jsou právními osobami, jsou však na obci závislé užíváním jejího majetku a přístupem ke kapitálu k rozšiřování majetku. PO jsou na rozpočet obce napojeny saldem svého rozpočtu stejně jako OS a odbory. Obec může PO poskytovat příspěvek na investice, nebo příspěvek na provoz, požadovat do vlastního rozpočtu odvod části provozních výnosů, nebo pro ni stanovit odvod odpisů, rozhodnout o rozdělení zlepšeného hospodářského výsledku do fondu. PO jsou více motivovány k tomu, aby služby poskytovaly efektivně, protože nesou náklady na jejich provozování, mají větší volnost při odměňování zaměstnanců a mohou si bez omezení ponechat případný provozní přebytek. PO vytváří své peněžní fondy: rezervní, investiční, fond odměn a fond kulturních a sociálních potřeb.
- **Školské právní osoby** jsou specifickou formou právní osoby zřizované obcemi za účelem poskytování vzdělávání zřizované od roku 2005, které obce zřizují dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon) dle paragrafu č. 8.
- **Veřejná výzkumná instituce** může být obcí založena od roku 2007 podle zákona č. 341/2004 Sb., o veřejných výzkumných institucích. Tyto organizace mají zajišťovat realizaci výzkumu dle § 2.
- **Obchodními společnostmi** jsou na základě obchodního zákoníku veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručeným omezením, akciová společnost a družstvo. Nejčastěji je zakládána společnost s ručeným omezením s možností nízkého vkladu, nižšími administrativními náklady a menším rizikem podnikání. Hlavní rozdíl spočívá v majetkové účasti obce. Při této formě podnikání vzniká určité riziko v rámci vkladu peněz obcí a dalšími spoluvlastníky před počátkem podnikání. Všechny formy obchodních společností jsou plátcí DPH (na rozdíl od PO), což může být finančně výhodné zejména u stavebních prací.
- **Neziskové organizace** mají obdobu dobrovolných občanských sdružení založených registrací stanov u Ministerstva vnitra ČR. Lze sem zařadit i poskytování statků a služeb formou nadací a nadačních fondů. Tyto organizace musí poskytovat veřejně prospěšné služby (např. veřejná sociální péče, kultura, sport) definované v zakládací listině dle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěš-

ných společnostech, kde příjmy z těchto činností musejí být vždy využity ve prospěch definovaných služeb. Jsou tedy osvobozeny od daně ze zisku.

2.3 Příjmová stránka rozpočtu obce

Rámcově lze definovat čtyři skupiny zdrojů příjmů obce: **daňové příjmy, transfery a dotace, nedaňové příjmy** (příjmy, které souvisejí s vlastní aktivitou územní samosprávy obce, zejména užitelské a jiné poplatky, příjmy z majetku a příjmy z obecních organizací) **a úvěry, či půjčky**. První kategorie příjmů tvoří tzv. **nenávratné příjmy**, které jsou nejdůležitějším zdrojem financování potřeb obecního veřejného sektoru. Poslední skupinu tvoří **návratné příjmy**, a to zejména úvěry a půjčky, které jsou spojeny s povinností obcí je za určitých podmínek splatit.

2.3.1 Daňové příjmy

Tvoří zhruba polovinu celkových příjmů obecních rozpočtů, jsou tedy jedním z jejich nejvýznamnějších příjmů.

Daňové příjmy obcí mají formu obecních daní, sdílených, svěřených nebo daní vybíraných vedle ústředních daní, které představují jen určité modifikace výše uvedených dvou základních daní.

Přímá kontrola nad daňovými příjmy obcí připadá v úvahu u vlastních či obecních daní, u kterých obec samostatně rozhoduje o daňové základně, sazbách a osvobození od daně. Často je obec zodpovědná i za výběr a správu daní.

Redukovanější formu obecních daní z hlediska pravomocí obcí představují tzv. **svěřené daně**. Na základě zákona je určeno, které daně vybírané celostátně plynou do rozpočtu obcí. Výběr a správa daně je obvykle prováděna centrálně. Daňový základ a sazba daně mohou obce ovlivnit buď málo, nebo vůbec. V ČR je jí například daň z nemovitostí a část daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a podnikání. Svěřeným podílem je 30% výnos této daně, který se vrací do rozpočtu obce, ve které má podnikatel trvalé bydliště.

Často se vyskytují modely, kdy je daňová základna společná jak obce, tak pro stát. Tady daňové příjmy obcí mají pak podobu přírážek ke státním daním anebo formu sdílených daní.

V případě **sdílených daní** stát a obec sdílí stejnou daňovou základnu, konstrukce daně je stanovena celostátně na základě příslušných daňových zákonů, a obce nemají možnost ji ovlivnit. Na základě zákona je předem stanovený podíl samospráv na celostátně vybíraných daních, který je jejich příjmem. Lze se setkat s dvěma způsoby přidělování sdílených daní, kde první typ přerozdělení respektuje původ daně a daňový výnos se vrací do území, ve kterém vznikl. Nederivační typ rozdělení tuto zásadu nerespektuje a preferuje *jiná hlediska*:

- **Derivační typ**, kdy se stanovené procento z celkového získaného objemu stanovené daně rozdělí nižším úrovním podle výnosu této daně v daném území.

- **Nederivační typ**, kdy se stanovené procento z celkového získaného příjmu stanovené daně rozdělí podle počtu obyvatelstva, resp. Jiného kritéria

Sdílené daně snižují nerovnosti v daňovém výnosu mezi jednotlivými úrovněmi samospráv, který je prostorově rozdílný. Na druhou stranu nerespektují zásadu původu daně (nederivační typ), což v některých případech může působit na obec demotivačně. Často jsou označovány jako peněžní **transfery** nebo jako **všeobecné podíly**.

Rozdíl mezi tímto typem přerozdělování a dotacemi spočívá v tom, že podíly na daních reagují na skutečný vývoj státního rozpočtu (s možnými odchylkami od záměru) zatímco dotace jsou k němu v podstatě inertní (jak jejich velikost, tak územním rozdělením) a zajišťují nižším úrovním vlád předem známé prostředky.

V základu se rozdělují na **důchodové** a **majetkové**. Majetkové daně jsou jednou z nejstarších forem daní. Teorie fiskálního federalismu **daň z nemovitosti** považuje za všeobecně nejvhodnější municipální daň. Majetkové daně jsou využívány z fiskálních důvodů. Představují stabilní příjem zejména obecních rozpočtů, nutí vlastníky k efektivnímu využívání majetku. Jsou *nástrojem, který snižuje koncentraci majetku* a z části i nerovnosti mezi subjekty; jsou nástrojem redistribuce bohatství. U daní, které zdaňují nabytí majetku, se proto využívají progresivní daňové sazby; jsou „*cenou služeb*“, kterou určitý majetek poskytuje např. vlastníkovi ve formě implicitního příjmu, který se musí zdanit, protože vlastník nemusí platit nájem; představují „*cenu za výhodné postavení*“ na trhu, výhodnější ekonomické příležitosti; jsou poplatkem za služby, za poskytnuté veřejné statky, které vlastníci od obce dostávají, které umožňují lépe využívat soukromý majetek a často působí na znehodnocení majetku. Zpravidla se jimi zdaňuje majetek ve vlastnictví, nebo majetek nabytý darem,

2.3.2 Nedaňové příjmy

Možnost ovlivnění obecními samosprávami je výrazně větší, než u daňových příjmů. Obecně tyto příjmy souvisí s hospodářskou a podnikatelskou činností obce.

Do **příjmů z vlastního podnikání**, jejich význam roste, patří *zisky municipálních podniků, podíly na zisku podniků s majetkovým vkladem obcí, příjmy z pronájmu majetku, příjmy z obchodování s cennými papíry*. Zisky z municipálních podniků jsou spíše výjimečné, neboť obce většinou hospodaří na neziskovém principu. V rámci ekonomických aktivit vyvíjenými obcemi, které by měly být, co nejvíce v souladu s potřebami občanů platí obecně zásada, že by obce na takovém podnikání (ekonomické aktivity, které nemají charakter veřejného statku či veřejné prospěšnosti a jsou předmětem komerční konkurence) neměly obecně podílet. Příkladem může být situace, kdy je komerční činnost doplňkovou činností k veřejné službě, tradice v angažovanosti obcí v obchodních aktivitách.

V případě **příjmů z prodeje majetku** nebo **pronájmu majetku** závisí jejich výše na tom, jaký majetek obec vlastní a v jaké je kvalitě. Nejvýznamnějším majetkem je půda.

Příjmy z obchodování s cennými papíry nejsou příliš významným příjmem rozpočtů obcí. Jsou významnější spíše pro vyšší úroveň územní samosprávy.

Uživatelské poplatky jsou založeny na zásadě prospěchu a užitku spotřeby statku. Jejich využívání je podmíněno charakterem statků – zpravidla se jedná o smíšené veřejné statky. Jejich užití je vhodné tam, kde je plátce současně příjemcem služby a u nichž nedochází k problému přerozdělování. Mohou mít charakter regionální, lokální, individuální. Příjmy z poplatků jsou relativně nejdůležitější pro obce, protože právě ony poskytují většinu služeb pro občany. Jsou využívány na dodávky pitné vody – vodné, čištění vod – stočné, za svoz a likvidaci odpadu, za sportovní, kulturní a rekreační služby. Podíl příjmů na celkových příjmech obcí většinou nepřesahuje 10%.

U příjmů z vlastní správní činnosti se většinou jedná o poplatky za správní úkony, které obec vykonává v rámci své přenesené působnosti. Pro příjmy obcí mají rozdílný význam a to podle rozsahu, v jakém jsou zodpovědné za určitý administrativní či správní proces.

Mezi **ostatní příjmy** obce patří příjmy ze svých mimorozpočtových fondů, náhodné a nepříliš významné příjmy z darů, výnosů ze sbírek atd.

2.3.3 Kapitálové příjmy

Představují příjmy z prodeje majetku obcí, výnosy z vlastnictví cenných papírů – z prodeje akcií a majetkových podílů. Představují však jednorázový a neopakovatelný příjem. Provazníková tyto příjmy uvádí pod příjmy nedaňových příjmů.

2.3.4 Návrtné příjmy

V České republice návratné příjmy tvoří:

- Úvěry a půjčky od domácích a zahraničních peněžních ústavů;
- Emise komunálních obligací;
- Návratné finanční výpomoci a půjčky ze státních fondů.

K získání krátkodobých finančních prostředků lze využít **směnku**, která umožňuje uhradit finanční závazky s určitým časovým odstupem a je v platebním styku směnitelná za hotovost.

Obce využívají také **krátkodobých úvěrů** většinou pro překlenutí časového nesouladu mezi příjmy a výdaji obecního rozpočtu. **Střednědobé a dlouhodobé úvěry** využívají pro na financování investic a kapitálových výdajů, kde úrok je splácen z běžného rozpočtu a jistina z kapitálového rozpočtu.

Dalším způsobem financování investic je **emise komunálních obligací**. Oproti úvěrům jsou spojeny s vyššími poplatky při malém objemu emise. Emisí využívají především větší města, některá dokonce emitují v cizí měně.

2.3.5 Přijaté dotace

Rozlišujeme dvě základní formy dotací: **specifické účelové**, které jsou poskytovány na předem stanovený účel. Obec je zodpovědná poskytovateli za jejich využití k danému účelu. **Všeobecné neúčelové dotace**, které obec drží také na základě stanoveného kritéria, ale jejich užití je zcela v jejich kompetenci. Oba tyto typy mohou být používány na financování běžných a kapitálových výdajů.

Účelové dotace mohou být **podmíněny** v tom smyslu, že vyžadují od obcí jejich spoluúčast na financování daných výdajů. Dotace **bez spoluúčasti** jsou dotace, které představují pevnou (fixní) částku, kterou vyšší vládní úroveň poskytne obci na předem určené statky a služby bez ohledu na to, jestli obec vynakládá ještě své finanční prostředky na danou službu. Fixním způsobem lze poskytovat i neúčelové dotace.

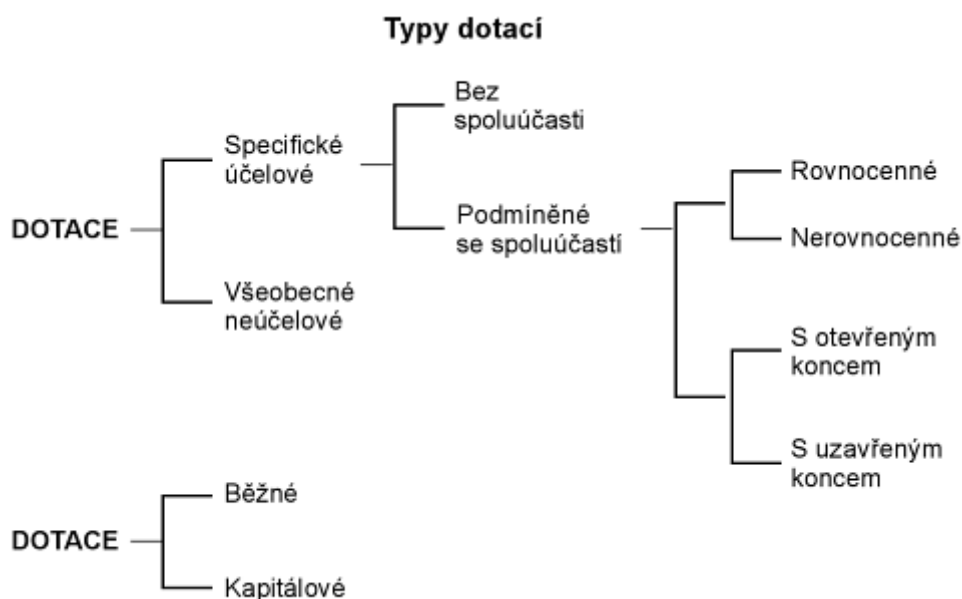
Pokud má dotace formu určitého procentního podílu na celkové vynaložené částce, jde o dotace **se spoluúčastí**. V tomto smyslu rozlišujeme *rovnocennou podmíněnou účelovou dotaci* v případě prvně (procentně) stanoveného rovnocenného podílu obce (vlastních příjmů) a státu (dotace) na financování služby. Někdy se lze setkat s označením takové dotace jako **otevřené** (s otevřeným koncem) kdy výška dotace závisí pouze na činnosti obce. Lze je využívat pro redukci externalit.

Dále rozlišujeme *nerovnocennou podmíněnou účelovou dotaci* v případě, že částka, kterou poskytuje stát v rámci dotace, je stanovena fixně bez ohledu na to, kolik vlastních zdrojů obec na dané služby použije. Označujeme je též jako dotace **uzavřené** (s uzavřeným koncem), tj. stanoví se strop výšky dotace – maximální suma příspěvku.

Běžné dotace jsou dotace na financování provozních potřeb a **kapitálové (investiční) dotace** slouží k zajištění standardu poskytovaných veřejných statků. Mají většinou charakter účelových dotací.

Obr. 4 Typy dotací

Zdroj: Provazníková (2009) s. 92

Pokud musí obce o dotaci žádat a musí tak splnit určitá kritéria, čili nemá na ni automatický nárok, jedná se o **nenárokované dotace**, zatímco mají obce na dotace automatický nárok a pobírají ji pravidelně, jedná se o **nárokovou dotaci**.

V současné době jsou obcím přidělovány *následující typy dotací*:

- Na základě jejich definování a schválení v **zákoně o státním rozpočtu** na příslušný rok a to i v případě neplnění státního rozpočtu. Jsou tedy předvídatelným a stabilním příjmem obcí.
- Z kapitoly **všeobecná pokladní správa (VPS)** státního rozpočtu, kterou spravuje Ministerstvo financí.
- Z VPS lze obcím rozpočtům poskytovat i **mimořádné dotace** ze státního rozpočtu podle vývoje jeho plnění a podle vzniku potřeby. Jsou poskytovány během roku a mají investiční a neinvestiční charakter. Představují použití rezerv státního rozpočtu nebo vyplývají z rozpočtových změn.

Kromě toho mohou být z kapitoly VPS obcím poskytovány i **návratné finanční výpomoci**.

- Dále jsou obcím poskytovány nenárokové dotace z **rozpočtových kapitol některých ministerstev**, které mohou být jak běžné, tak

kapitálové. Například z kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí, která je nejvýznamnější z kapitol od roku 2007, jsou obcím vypláceny běžné dotace na dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky zdravotně postiženým a příspěvek na péči. Na kapitálové dotace obce nemají nárok, musí žádat o jejich přidělení.

- **Dotace ze státních rozpočtových fondů** jsou většinou účelové a kapitálové.
- Obce mohou získat i dotace **od krajů** a to jak v rámci samostatné působnosti kraje, tak přerozdělením některých typů dotací, jež kraje získaly ze státního rozpočtu.
- Jedná se také o dotace **z Evropské unie** vyplácené ze strukturálních fondů do příslušných kapitol státního rozpočtu. Mohou mít charakter jak běžných, tak kapitálových dotací a zpravidla jsou přísně účelové.

Strukturální fondy

Strukturální fondy jsou nástrojem politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) k dosahování ekonomické a sociální soudržnosti Evropské unie. Prostředky z těchto fondů jsou určeny na pomoc méně rozvinutým regionům, regionům potýkajícím se strukturálními problémy a na podporu adaptace a modernizace politik, systémů vzdělávání a odborné přípravy zaměstnanosti, kde Finanční podpora z fondů je rozdělována prostřednictvím tzv. operačních programů.

V minulém programovacím období (2000– 2006) do politiky HSS spadaly čtyři strukturální fondy (Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond, Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond a Finanční nástroj na podporu rybolovu) a *Fond soudržnosti*. V současném programovacím období (2007– 2013) byl snížen počet strukturálních fondů na dva – Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond + Fond soudržnosti. Zbylé dva fondy se transformovaly v Evropský rybářský fond a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a současně se staly součástí Společné zemědělské politiky.

Patří mezi ně:

- **Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)** – vznikl v roce 1974 jako základní nástroj regionální politiky k financování strukturální pomoci prostřednictvím regionálních rozvojových programů zaměřených na nejvíce postižené oblasti a ke snižování meziregionálních nerovností. V současné době patří mezi nejvýznamnější strukturální fondy. Zaměřuje se na investiční projekty – investice do výroby vedoucí ke tvorbě nových pracovních míst a na investice do dopravní, vzdělávací, sociální a zdravotní infrastruktury. Podporuje rozvoj místního potenciálu (místní rozvoj a rozvoj malého a středního podnikání v problémových regionech), výzkum a vývoj a investice zaměřené na životní prostředí.

- **Evropský sociální fond (ESF)** – se zaměřuje na podporu neinvestičních projektů. Je klíčovým finančním nástrojem pro realizování Evropské strategie zaměstnanosti. Hlavním posláním ESF je rozvíjení zaměstnanosti, snižování nezaměstnanosti, podpora sociálního začleňování osob a rovných příležitostí se zaměřením na rozvoj trhu práce a lidských zdrojů. Cíli fondu jsou: pomoc nezaměstnaným lidem při vstupu na trh práce, rovné příležitosti pro všechny při přístupu na trh práce, sociální začleňování, pomoc lidem ze znevýhodněných sociálních skupin při vstupu na trh práce, celoživotní vzdělávání, rozvoj kvalifikované a přizpůsobivé pracovní síly, zavádění moderních způsobů organizace práce a podnikání, zlepšení přístupu a účasti žen na trhu práce, boj se všemi formami diskriminace a nerovnostmi souvisejícími s trhem práce. Objem finančních prostředků z ESF pro ČR na programovací období 2007-2013 činí 3,8 mld. EUR.

Fond soudržnosti

Fond soudržnosti byl zřízen v roce 1993 k poskytování pomoci na národní úrovni vybraným zemím (např. Řecku, Portugalsku, Španělsku a Irsku), aby se připravily na vstup do hospodářské a měnové unie. Historicky tak Fond soudržnosti financuje projekty ve sféře životního prostředí a transevropských dopravních sítí.

Nepatří mezi strukturální fondy a poskytuje prostředky na velké investiční projekty v sektorech životního prostředí a dopravy v členských státech Unie, jejichž HND je nižší než 90 % průměru EU.

Od roku 2003 jej využívá i ČR. (EurActiv 2015)

Programovací období 2007 – 2013 Fondů Evropské unie

Členství České republiky v Evropské unii umožnilo ve druhém programovacím období čerpat ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v plném rozsahu i subjektům územní samosprávy, a to jako čistý příjemce.

Investice členských států v tomto období byly koncentrovány na cíle vyplývající ze strategie Evropské unie na pomoc růstu a zaměstnanosti (tzv. Lisabonské strategie). Podmínky pro využívání prostředků z evropského rozpočtu jsou stanoveny nařízením Evropské unie. Konkrétní strategie a oblasti pro čerpání evropských prostředků jsou pak stanoveny **Národním strategickým referenčním rámcem**, který byl zpracován Českou republikou a následně schválen Evropskou komisí. Východiskem pro zpracování návrhu Národního strategického referenčního rámce byl **Národní rozvojový plán České republiky**, jenž byl vzat na vědomí usnesením Vlády České republiky č. 175/2006.

Evropská unie se při realizaci kohezní politiky řídí schválenými Strategickými obecnými zásadami Společenství (SOZS), v nichž jsou definovány úkoly politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) pro období 2007-2013. Každý členský stát vytváření svůj Národní rozvojový plán (NRP) popisující hlavní rozvojové problémy země. Jelikož vždy nemusí platit, že priority rozvoje státu odpoví-

dají i prioritám celoevropské politiky soudržnosti dohodnutým všemi členskými státy EU na nadnárodní úrovni, musí se najít společný průnik NRP a SOZS.

Dokumentem představujícím soulad NRP a SOZS a vymezujícím tak podobu realizace politiky HSS na území členského státu je Národní strategický referenční rámec (NSRR).

Český NSRR popisuje strategické cíle, způsob řízení a koordinace politiky HSS v České republice, představuje systém finančních toků fondů EU v ČR a určuje české operační programy pro realizaci politiky HSS.

Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) je centrálním koordinátorem pro využívání fondů EU v České republice. Pro výkon této funkce byl na MMR zřízen Národní orgán pro koordinaci (NOK), jenž je obdobou obdobných ústředních sladěujících institucí v ostatních členských státech Unie. V kompetenci MMR bylo vytvoření Národního rozvojového plánu, Národního strategického referenčního rámce a dalších oficiálních dokumentů na léta 2007 až 2013. Monitorováním procesu uskutečňování záměrů NSRR se na národní úrovni zabývá Řídicí a koordináční výbor (ŘKV). Výboru předsedá ministr pro místní rozvoj a činnost sekretariátu ŘKV vykonává na ministerstvu Odbor řízení a koordinace NSRR.

Česká republika se prostřednictvím fondů Evropské unie snaží naplnit *následující cíle*:

- konkurenceschopná česká ekonomika
- otevřená, flexibilní a soudržná společnost
- atraktivní prostředí
- vyvážený rozvoj území

Tyto cíle jsou naplňovány prostřednictvím jednotlivých operačních programů, které jsou rovněž definovány v Národním strategickém referenčním rámci.

V období 2007–2013 bylo v České republice využíváno 26 operačních programů, které byly rozděleny mezi tři cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti:

- **CÍL1: Konvergence.** Podpora hospodářského a sociálního rozvoje regionů na úrovni NUTS II. V České republice pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou Hl. m. Prahy a je realizovaný prostřednictvím osmi tematických operačních programů a sedmi regionálních operačních programů. V jeho centru stojí podpora hospodářského a sociálního rozvoje méně vyspělých regionů a členských států. Na cíl Konvergence připadá v České republice 25,89 miliard eur. Z nich je financováno sedm *regionálních operačních programů (ROP)* pro regiony soudržnosti (NUTS II) s celkovou přidělenou částkou 4,66 miliard eur pro všechny regiony soudržnosti mimo hlavního města Prahy a osm *tematických operačních programů* s celkovou přidělenou částkou 21,23 miliard eur:
  - OP Doprava
  - OP Životní prostředí

- OP Podnikání a inovace
- OP Výzkum a vývoj pro inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost,
- Integrovaný operační program
- OP Technická pomoc.
- **CÍL 2: Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.** Tento cíl podporuje regiony, které nečerpají z Konvergence. V České republice pod něj spadá Hl. m. Praha se dvěma operačními programy a připadá na něj 0,42 miliardy eur:
  - OP Praha Konkurenceschopnost
  - OP Praha Adaptabilita.
- **CÍL 3: Evropská územní spolupráce.** Usiluje o podporu přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. V České republice pod něj spadají všechny regiony. Celkem 0,39 miliard eur lze čerpat z devíti operačních programů:
  - OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko
  - OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko
  - OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko
  - OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko
  - OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko
  - OP Meziregionální spolupráce (všechny státy EU, Norsko a Švýcarsko)
  - OP Nadnárodní spolupráce (ČR, Rakousko, Polsko, část Německa, Maďarsko, Slovinsko, Slovensko, část Itálie a z nečlenských zemí část Ukrajiny)
  - síťový operační program ESPON 2013, do něhož byly zapojeny všechny členské státy, Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Island, kandidátské státy EU³
  - síťový operační program INTERACT II 2007 – 2013 (všechny členské státy).⁴

Mezi strukturální fondy sloužící pro naplnění cílů politiky regionální hospodářské a sociální soudržnosti zejména patří: *Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)*, *Evropský sociální fond (ESF)*, *Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF)* a *Finanční nástroj pro usměrňování rybolovu (FIFG)*. Fond soudržnosti poskytuje členským státům (nikoli regionům) finanční prostředky na in-

---

³ ESPON = Evropská monitorovací síť pro územní rozvoj a soudržnost, na kterou bylo vyčleněno cca 45 mil. EUR pro pokrytí 100% uznatelných nákladů projektu s příspěvím členských a partnerských států EU.

⁴ Program je zaměřen na posílení efektivnosti a zkvalitnění aktivit územní spolupráce v členských státech EU a dalších zemích zapojených do programu, zejména na šíření znalostí, zkušeností a dalších výstupů z programů přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce. Nebyly v jeho rámci realizovány nové projekty a nebyl určen široké veřejnosti.

frastrukturní projekty v oblastech životního prostředí a dopravy. Jeho posláním je umožnit členským státům co nejrychlejší účast v měnové unii.

Jednotky NUTS (Nomenklatura územních statistických jednotek)

Evropská unie používá pro účely regionální politiky systém regionálního členění NUTS vytvořeným v roce 1988 na základě ekonomické a sociální analýzy v regionech. Každý členský stát je rozdělen dle počtu obyvatel do tří úrovní těchto statistických jednotek. Pro čerpání z fondů EU se nejvíce využívá region na úrovni NUTS II, v České republice byly proto vytvořeny tzv. *regiony soudržnosti*. Právě na úroveň NUTS II je totiž směřována podpora z fondů EU v cíli Konvergence a částečně též Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.

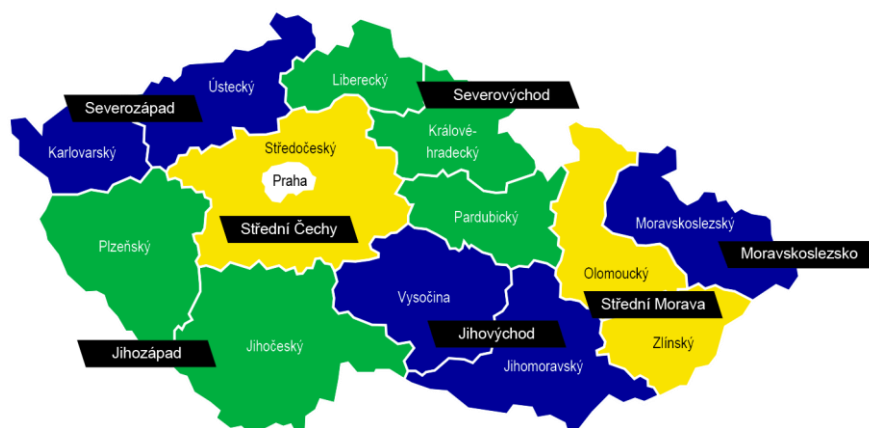
Regiony soudržnosti se skládají z jednoho či více krajů. Evropská kohezní politika je směřována především do územních celků s počtem obyvatel pohybujícím se mezi 800 tisíci a třemi miliony. Protože české kraje těchto počtů obyvatelstva většinou nedosahují, vznikly regiony soudržnosti *Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Jihozápad, Střední Čechy, Střední Morava a Moravskoslezsko* vedené regionálními radami, do kterých směřuje podpora v rámci cíle Konvergence (tedy pomoc pro méně vyspělé regiony) a *Hlavní město Praha*.

Tab. 4 Přehled rozdělení ČR do úrovní NUTS

Úroveň	Název	Jednotek
NUTS I	Stát	1
NUTS II	Regionální soudržnosti	8
NUTS III	Kraje	14
LAU I	Okresy	76+15 pražských obvodů
LAU II Obce		6249

Zdroj: Strukturální fondy (2015)

Obr. 5 Rozdělení území České republiky do jednotek NUTS II a NUTS III

Zdroj: Strukturální fondy (2015)

Mapa ČR ukazuje skladbu 14 krajů jako jednotek NUTS III do 8 regionů soudržnosti NUTS II.

Praha převyšuje ekonomickými ukazateli (HDP překračuje 75 % průměru EU, její nezaměstnanost je nejnižší v celé ČR) výrazně ostatní části naší republiky, a proto nesplňuje kritéria pro příjem prostředků z finančně nejobjemnějšího cíle politiky soudržnosti Konvergence, jenž je určen na přeměnu ekonomiky méně vyspělých regionů a států EU ve výkonnější a přibližování úrovně rozvoje různých částí EU (konvergence=sbližování).

Kromě tří úrovní NUTS ještě existují dvě nižší úrovně územněsprávního statistického členění, které však již nejsou určující pro rozdělení prostředků z fondů EU. Jedná se o tzv. *místní administrativní jednotky (LAU)*, dříve NUTS IV a NUTS V.

Euroregiony

Euroregion je jednotka nacházející se na území dvou či více zemí, představující formu přeshraniční spolupráce mezi jednotkami územní samosprávy členských států Evropské unie a jejich ekvivalentů v sousedních státech. První euroregion (Euroregion Basilensis) byl vytvořen v roce 1963, potom co v roce 1958 bylo kolem Gronau na německo-nizozemské hranici založeno EUREGIO – první vyspělá institucionální forma přeshraniční spolupráce. Od něj je i odvozen obecnější název podobných struktur – euroregiony.

Největší rozvoj přeshraniční spolupráce zaznamenala od začátku devadesátých let minulého století. V tomto období se začala přeshraniční spolupráce rozvíjet i v České republice. (Euroregion Praděd, 2015)

V současné době funguje v celé Evropě více než 70 euroregionů, z toho 15 na hranicích Polska a 6 na česko-polském území. Aktuálně je v aktivitách euroregionů možné zpozorovat trend spočívající v odklonu od spolupráce národních institucí v dosavadní, klasické formě k více integrovaným strukturám ve formě Evropských seskupení územní spolupráce.

Euroregiony jsou často geograficky vymezeny rozsahem socioekonomických interakcí a nejen administrativními jednotkami. Nezakládají nový stupeň samosprávy, ale spíše slouží jako koordinační orgány zprostředkovávající kontakty. (Euroregiony v ČR, komparativní analýza, 2013)

V euroregionech spolupracují přes hranice města, obce a okresy, popřípadě komunální a regionální struktury. Často jsou ve spolupráci zainteresované i obchodní komory, odbory a sociální partneři. Evropská komise tuto činnost co možná nejvíc podporuje.

Mezi euroregiony v ČR patří 13 oblastí: Labe, Krušnohoří, Egrensis, Šumava, Silva-Nortica, Pomoraví, Bílé Karpaty, Beskydy, Těšínské Slezsko, Silesia, Praděd, Glacensis a Nisa. (Business Info, 2015)

Obr. 6 Rozdělení euroregionů v České republice

Zdroj: ČR a euroregiony

Cíle vytváření euroregionů:

- spolupráce v otázkách územního plánování a uspořádání
- zachování a zlepšování životního prostředí
- zvyšování životní úrovně obyvatel
- rozvoj a zlepšení infrastruktury přesahující hranice
- rozvoj spolupráce při likvidaci požárů a přírodních katastrof
- rozvoj turistiky a kultury
- zlepšování mezilidských vztahů.

2.4 Výdajová stránka rozpočtu obce

Rozsah výdajů obecních samospráv ovlivňuje rozpočtové omezení ze strany příjmů a rozsah odpovědnosti i pravomocí obecní úrovně za zabezpečení škály veřejných statků a služeb. Objem výdajů obecních samospráv neustále roste.

Mezi faktory, jež snižují faktickou samostatnost obcí při rozhodování o výdajích finančních prostředků jim určených (pomineme-li problém s kapitálovými výdaji, které ovlivňují budoucí určení peněžních zdrojů) patří zejména:

- *Národní smlouvy*, zejména ty, které se týkají plateb; dále smlouvami odborových svazů. V praxi se lze jen těžko vyhnout jejich přijetí obcí.
- Obce jsou *ze zákona povinné poskytovat řadu statků a služeb*, kdy je ze strany státu vyvíjen na obec tlak, aby úroveň a kvalita těchto služeb a statků byla neustále zlepšována.
- Omezenost obce ve výdajích na údržbu a provoz *poskytování školní docházky*, za což je obec odpovědná ministerstvu školství a kraji.
- Jakmile byl jednou dosažen *určitý standard služby*, spotřebitelé

i úřady představují velmi silné lobby, které jsou proti jakémukoli snížení standardu, či dokonce zrušení služby.

- *Demografické faktory* a jejich míra změny spolu s přírodními a fyzickými podmínkami obce.
- *Celková ekonomická situace* má podstatný vliv na míru růstu výdajů obce.

2.4.1 Členění výdajů

Podle ekonomického hlediska:

- **Běžné** – jsou výdaji opakujícími se, ze kterých se financují běžné potřeby v příslušném rozpočtovém roce. Jsou určeny na platy zaměstnancům, nákup materiálu, vody, paliv, energie, nákup služeb a sociální dávky.
- **Kapitálové** – slouží zejména na financování dlouhodobých, zejména investičních potřeb, přesahují období jednoho rozpočtového roku. Vycházejí z rozložení a postupu realizace jednotlivých projektů až do doby jejich dokončení. Souvisí tedy i se splácením půjček na financování investic.

Podle rozpočtové skladby:

- **Druhové**, které je *závazné* a *funkční* dle vyhlášky MF ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Závazné členění člení výdaje na běžné (třída 5) a kapitálové (třída 6) a funkční členění (odvětvové) rozděluje výdaje do 6 skupin již zmiňovaných v kapitole rozpočtová skladba.

Podle infrastruktury:

- **Ekonomické** – výdaje běžné i kapitálové určené na výrobní účely, tj. zejména pro obecní podniky zabezpečující služby. Patří sem i případné dotace a půjčky soukromému sektoru na podporu podnikání v obci, na zvýšení zaměstnanosti. Dále sem patří výdaje na výstavbu a údržbu veřejných komunikací, veřejného prostranství, parků, vodovodů, kanalizací, veřejného osvětlení, komunálních bytů, na budování průmyslových zón, atd.
- **Sociální** – běžné i kapitálové výdaje na vzdělání a péči o zdraví, na sociální peněžní transfery, výdaje na provoz sociálních zařízení.

Podle funkcí veřejných financí:

- **Alokační** – výdaje na alokační činnosti; patří mezi ně výdaje na nákup služeb (zboží) od soukromých firem prostřednictvím veřejných zakázek nebo od svých podniků či neziskových organizací, a to většinou pro zabezpečení veřejných statků pro obyvatele. Řadí se zde i výdaje na uhrazení případné ztráty vlastních podniků, u kterých je obec zakladatelem. Dále výdaje na financování čistých veřejných statků (udržení veřejného pořádku a bezpečnosti, veřejné osvětlení, veřejná komunikace, péče o veřejnou zeleň, likvidace negativních

externalit, samotná správa) a smíšených statků (výdaje na základní vzdělání, financování výdajových programů zejména sociálního charakteru, financování statků, u kterých dochází k tržnímu selhání (např. MHD)).

Samostatnou skupinu tvoří *výdaje na tzv. poplatkové služby*, na jejichž financování se zcela nebo z části podíly obyvatelé obce úhradou uživatelského poplatku.

- **Redistribuční** – souvisí s poskytováním peněžních transferů obyvatelstvu (nenárokové sociální dávky, dotace a příspěvky na nájemné, různé kompenzace). Jsou pouze doplňkové, rozhodující část je poskytována z ústřední vlády, zbytek z krajského rozpočtu pro vyrovnání ekonomického rozvoje obcí. (Provazníková, 2009) Jsou nástrojem přerozdělování do chudších obcí s cílem pomoci jejich ekonomickému rozvoji. (Peková, 2004)
- **Stabilizační** – výdaje na stabilizaci celkové poptávky po pracovních příležitostech a stabilizace zaměstnanosti na územní obce.

Podle rozpočtového plánování:

- **Plánované** – výdaje, které lze poměrně přesně určit předem. Většinou jsou běžné a mají mandatorní charakter, dále výdaje spojené s provozem a výkonem samostatné a přenesené působnosti, případně výdaje na placení úroků, daní. (Provazníková, 2009) Tyto výdaje jsou plánované s ohledem na rozpočtové omezení, zvažuje se, u kterých druhů výdajů jsou možné a únosné úspory. (Peková, 2004)
- **Neplánované** – nahodilé výdaje, jejichž vznik lze obtížně naplánovat i odhadnout. (Provazníková 2009) Jsou to např. sankční výdaje (pokuta při porušení rozpočtové kázně placené do státního rozpočtu), výdaje poskytované občanům při živelních katastrofách. Jsou většinou financovány z rezerv, které si obec vytváří. (Peková, 2004)

Ještě je třeba uvést termíny **způsobilé** a **nezpůsobilé výdaje**. Nezpůsobilé výdaje jsou neuznatelné náklady, které nemohou být spolufinancovány ze strukturálních fondů EU ve formě dotací. Dotace na projekt tyto náklady nehradí. Pokud tyto výdaje v projektu existují, musí být vykázány ve finančním plánu subjektu a jsou vždy financovány z vlastních zdrojů subjektu žádajícího o dotaci. Nejsou uvedeny mezi způsobilými výdaji v prováděcím dokumentu operačního programu. Naopak způsobilé výdaje v něm jsou uvedeny a příslušný subjekt žádající o dotaci má nárok na jejich dotování (s vazbou na základní legislativní předpisy: Obecné nařízení č. 1083/2006, čl. 4, 5, 6 a 7 a Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 21). *Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:*

- výdaje bez přímého vztahu k projektu,
- výdaje nesplňující principy hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti,
- výdaje vzniklé před počátečním datem způsobilosti výdajů, který stanoví Obecné nařízení č. 1083/2006. (Dotační info, 2014)

2.5 Spolupráce mezi obcemi

Může být realizována několika způsoby. Na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu, na dobu určitou nebo neurčitou, má písemnou formu a schvalují ji zastupitelstva příslušných obcí. Předmětem této smlouvy nemůže být vznik právnické osoby. Další formou spolupráce je **zakládání právnických osob dvěma nebo více obcemi** podle obchodního zákoníku. Obce se mohou mezi sebou navzájem sdružovat podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, jsou-li členy občanského sdružení **jiné právnické a fyzické osoby než obce**.

Třetí forma spolupráce jsou **dobrovolné svazky obcí (DSO)**. Představuje specifickou formu a vznik rozpočtu územního samosprávného celku. Vzniká za účelem ochrany a prosazování společných zájmů obcí. Např. zabezpečování úkolů v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, zpracování a realizace společné koncepce rozvoje cestovního ruchu, shromažďování a svoz komunálního odpadu, vybudování technické infrastruktury, správa majetku obcí, lesů apod. členem svazku mohou být jen obce. DSO je právnickou osobou, sestavuje rozpočet a hospodáří s majetkem. Schvaluje stanovy, mohou zřizovat školské právnické osoby. Pro hospodaření DSO je charakteristické schodkové hospodaření, které je dané jejich specifickým postavením a funkcí DSO. (Provazníková, 2009)

Svazek obcí je veřejnoprávní korporace. Území obcí, které do svazku vstupují, přitom nemusí přímo sousedit. Tento typ mikroregionu se vytváří veřejnoprávní smlouvou, jejíž přílohou jsou stanovy svazku. Základem právní úpravy svazků obcí je § 49–53 zákona o obcích. Součástí už existujícího svazku obcí se podle § 24 zákona o hlavním městě Praze může stát také hlavní město Praha, stejně tak může vytvořit svazek vlastní. (Úvod do regionálních věd a veřejné správy, 1998)

Společenství obcí (SO) mohou obce zakládat díky změně zákona Ministerstvem vnitra, které se domnívalo, že DSO nemohou zajistit kvalitní výkon veřejné správy v rozsahu, který občané těchto oblastí požadují. Založení SO by mělo vycházet z dobrovolné iniciativy obcí, jejich motivace je podpořena finančními nástroji. SO řeší problémy malých obcí v oblastech životního prostředí, dopravní obslužnosti, školství, sociálních věcí a zdravotních služeb, ve vytváření podmínek pro hospodářský rozvoj. Zajišťuje pro své členské obce i výkon některých delegovaných přenesených působností. SO tedy plní dva úkoly – podporuje hospodářský a sociální rozvoj a zajišťuje efektivnější výkon veřejné správy na svém území.

SO je veřejnoprávní korporací s právní subjektivitou, které je zakládáno zakládající listinou. Její nedílnou součástí je stanovení rozsahu společného výkonu samostatných a přenesených působností obcí. Jako DSO má své orgány: shromažďování zástupců, předsedu, tajemníka úřadu SO, dále kontrolní orgán a statut.

Obce mohou také spolupracovat s obcemi jiných států (s územními samosprávnými celky jiných států) a být členy **mezinárodních sdružení místních orgánů** (a vstupovat do regionálních seskupení se zahraničními partnery), jako SO mohou uzavírat s obcemi jiných států smlouvy o spolupráci v rámci samostatné působnosti. (Provazníková, 2009)

3 Vlastní práce

3.1 Charakteristika města Krnova

Město Krnov získalo městská práva již ve 13. století. V dokumentech z této doby je nazýváno slovanským názvem Kyrnow a později názvem německým Jägendorf. Krnov byl křižovatkou obchodních cest ve směru Opava, Bruntál – Olomouc a směrem severním na Hlubčice (Glubczyce, dnes PR). Krnovští měšťané staletí bohatli díky obchodu a řemesel, mezi kterými na prvním místě bylo soukenictví. Rozdělením Opavského knížectví v roce 1377 vzniklo samostatné Krnovské knížectví se svými správními institucemi a orgány. V roce 1523 bylo knížectví prodáno markrabímu Georgovi Hohenzollernovi z Ansbachu. Posledním Hohenzollernem na krnovském panství byl Jan Jiří Krnovský, vrchní velitel vojsk Friedricha Falckého. Za své protivení císaři byl mu zkonfiskován majetek a novým majitelem Krnovska se stal Karel z Lichtensteina. Rozkvět celého území přerušily rakousko-pruské války, které území rozdělily (dtrženo bylo celé Hlubčicko – dnes PL), od té doby je město Krnov městem hraničním a velká část knížectví zůstala na polské straně území.

Industrializace 19. století přinesla městu nový impuls rozvoje, stalo se významným centrem textilního průmyslu spolu s jedinečnou továrnou na uměleckou výrobu varhan pracující od roku 1873.

Do osudů města i jeho obyvatel tragicky zasáhla 2. světová válka. Město bylo vážně poškozeno bombardováním spojeneckých vojsk, při poválečném odstraňování trosk zanikly celé ulice v historickém centru. Němečtí obyvatelé byli vysídleni a příchod nového obyvatelstva z různých koutů Československa znamenal ztrátu tradic území. Obraz města byl výrazně poškozen také odstraněním hodnotných historických staveb v 70. a 80. letech 20. století.

V posledních dvou desetiletích se Krnov mění z města průmyslového na město zelené. Většina staveb se dočkala obnovy a stejně zasloužené pozornosti se dostává péči o zeleň. Priority města jsou koncepčně zaměřeny nejen na historické parky, ale vznikla řada nových lokalit, ve městě samotném a v příměstských lesích, které poskytují příjemné prostředí a osvěžení nejen obyvatelům města, ale i jeho návštěvníkům. Naplňování cílů zaměřených na vytváření atmosféry města nejen příjemného na pohled, ale také příznivého a vlídného pro život, přineslo Krnovu prestižní titul Město stromů 2008/2009.

Dnes je město Krnov se svými 25 tisíci obyvateli významným hospodářským a kulturním centrem celého regionu. I přes úpadek textilního průmyslu v porevolučním období zůstává Krnov důležitým průmyslovým střediskem, které se díky varhanářství proslavilo po celém světě. Město nachází nové cesty rozvoje nejen v nových průmyslových odvětvích, ale také v podpoře cestovního ruchu, kultury a česko-polské spolupráce.

Krnov je obec s rozšířenou působností. Městský úřad Krnov vykonává také přenesenou působnost v rozsahu jemu svěřeném zvláštními zákony na území

stanoveném vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb. Jde o jeden ze tří správních obvodů rozšířené působnosti obcí v okrese Bruntál v Moravskoslezském kraji. Zahrnuje města Krnov, Janov a Město Albrechtice a dalších 22 obcí. Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Krnov jsou 3 správní obvody obce s pověřeným obecním úřadem (Krnov, Město Albrechtice, Osoblaha). Celkem územní obvod zahrnuje tyto obce: Bohušov, Brantice, Býkov-Láryšov, Čaková, Dívčí Hrad, Heřmanovice, Hlinka, Holčovice, Hošťálkovy, Janov, Jindřichov, Krasov, Krnov, Lichnov, Liptaň, Město Albrechtice, Osoblaha, Petrovice, Rusín, Slezské Pavlovice, Slezské Rudoltice, Třemešná, Úvalno, Vysoká a Zátor. (Město Krnov, 2015)

Ekonomická základna

Převažující textilní průmysl ve městě po pádu komunistického režimu v roce 1989 upadl, zachovala se jediná vyrábějící firma Pega, která se specializuje na výrobu textilní galanterie (stuhy, prýmký, elastické příze). Dále stojí nad propastí strojírenský závod Strojsovit (založený kdysi firmou Baťa), vyrábějící kožedělné stroje a zaměstnávající dříve podstatnou část obyvatel. Krnovské opravný a strojírenský závod opravují železniční vozy a vyrábějí tramvaje. Celorepublikově známou firmou je firma Dakon, která vyrábí stejnojmenné kotle. Mezi velké firmy, které se dají označit slovy prosperující, patří firma Varhany Rieger-Kloss, s více než stoletou tradicí, Krnovské škrobárny, Kofola (dříve Santa nápoje), známá svou výrobou oblíbené Kofoly, Velkopekárna Aspec, vyrábějící tyčinky Club, jež obdržely značku kvality Czech Made. Mezi menší firmy patří, teplárenská firma Dalkia, ad. Změnu struktury průmyslu a zvýšení zaměstnanosti se očekává od firem, které staví v nové průmyslové zóně.

Potenciál cestovního ruchu

Ve městě se zachovala řada kulturních památek – měšťanské domy, církevní památky, zámek, radnice a industriální architektura. Dominantou Krnova je Poutní kostel Panny Marie Sedmibolestné tyčící se na Cvilínském kopci. Dalšími jsou Kostel narození Panny Marie a Klášter Minoritů, Kostel svatého Ducha a špitál, Kostel svatého Benedikta, Kostel svatého Martina, synagoga a Evangelický kostel.

Mezi nejvýznamnější historické památky Krnova patří Švédská zeď Švédská zeď. Je nejvýraznější částí krnovského opevnění, která se dochovala do dnešních časů. Byla pojmenována podle nepřátel, kteří za třicetileté války obléhali město. Dále bych uvedla také Střelecký dům, nyní věnovaný dětem a mládeži k uskutečňování mnohých akcí.

Zajímavostí města je také zřícenina Hradu Cvilín (Šelenburk, Lobenštejn), která se nachází pár km od centra města. Jedná se o trosky pravidelně utvořeného hradu, jehož půdorysná dispozice zůstala nenarušena většími přestavbami. Můžeme zde také najít Zámek postavený již v době Přemyslovců přímo v centru města, na které se turisté i obyvatelé Krnova mohou podívat ze dvou rozhleden –

Cvilínské na Cvilínském kopci a Ježnické na kopci zvaném Vyhlička. Ta se pyšní titulem jedné z nejstarších rozhleden. (Info Krnov a Město Krnov, 2014)

3.1.1 Poloha

Město Krnov, rozkládající se pod výběžky Nízkého Jeseníku severovýchodní části České republiky Moravskoslezského kraje na hranici s Polskou republikou, na soutoku řek Opavy a Opavice. Dnes Zelená perla Slezska, v minulosti industriální srdce širokého okolí. (Info Krnov, 2014) Rozloha katastrálního území města je 44,3 km² (ČSÚ, 2015).

Krnovsko je administrativně vymezeno jako území *správního obvodu obce s rozšířenou působností Krnov* (SO ORP), který zahrnuje 25 obcí. SO ORP Krnov se plošně shoduje s územím Mikroregionu Krnovsko a téměř s územím bývalého okresu Krnov, který zanikl v roce 1960.

Geograficky můžeme do Krnovska zařadit také některé obce v dnešním Polsku. Vazby na Krnov tyto obce ztratily roku 1742 (ztráta Slezska ve prospěch Pruska), nicméně s rozšiřující se integrací příhraničních regionů by se socioekonomická vazba postupně obnovuje. (Krnov regionální rozvoj, 2012)

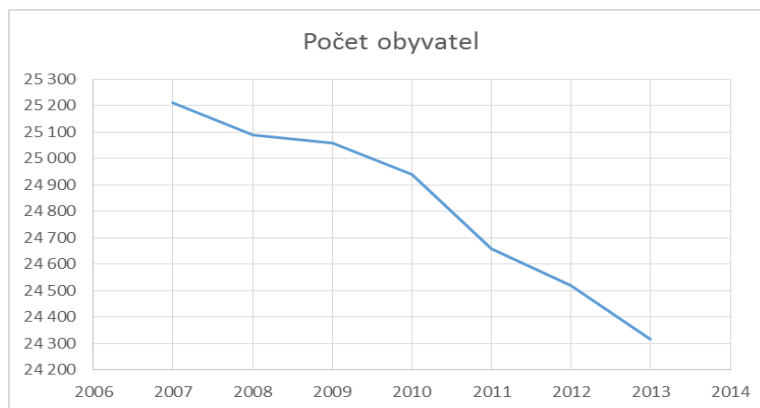
Obr. 7 Vymezení města Krnova v rámci SO ORP a Moravskoslezského kraje

Zdroj: Krnov, regionální rozvoj (2012)

3.1.2 Obyvatelstvo

Graf č. 1: Vymezení počtu obyvatel města Krnova v letech 2007 – 2013

Zdroj: ČSÚ – Databáze demografických údajů za obce ČR (2007 – 2013)

Graf č. 2: Celkový přírůstek obyvatelstva města Krnova v letech 2007 - 2013

Zdroj: ČSÚ - Databáze demografických údajů za obce ČR (2007 – 2013)

Podle dat ČSÚ se na každoročním úbytku obyvatelstva města Krnova projevuje migrace obyvatelstva. Především migrace mladého obyvatelstva z malých měst a vesnic do větších měst. Nelze opomíjet také fakt stárnutí populace, které je rok od roku patrnější. Přirozený vývoj obyvatel (přirozená měna), který je charakterizován porodností, úmrtností a přirozeným přírůstkem obyvatelstva, nemá v letech 2007 – 2013 žádné větší výkyvy, vyvíjí se stabilně. Důvodem migrace může být také fakt, že moravskoslezský kraj nechvalně disponuje jednou z nejvyšších nezaměstnaností v zemi (okres Bruntál je stále nad 5%). V roce 2013 mělo město Krnov celkem 24 315 obyvatel, za minulý rok už to bylo jen 24 175.

3.1.3 Orgány

Město Krnov má ve vedení města *starostku a 2 místostarosty*. V *radě města* zasedá 6 radních členů, za *Zastupitelstvo města* se hlásí 27 členů, z nichž právě vychází místostarostové a radní (jsou součástí zastupitelstva města). Dále má město zřízeny 3 Výbory Zastupitelstva města – *Finanční výbor, Kontrolní výbor a Výbor pro plánování sociálních služeb*, který je poradním orgánem městského zastupitelstva a je složen ze zástupců vedení města a vedoucích pracovních skupin Komunitního plánování Krnova.

Výbory zastupitelstva města jsou jeho iniciativní a kontrolní orgány. Finanční a kontrolní výbor byl ve městě zřízen povinně dle zákona, Výbor pro plánování sociálních služeb byl zřízen pro nové volební období 2014 – 2018 podle vlastního uvážení města. Finanční výbor provádí především kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky města. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva města, dodržování právních předpisů ostatními výbory a oba výbory plní další kontrolní úkoly, jimiž je pověřil zastupitelstvo města. (Vedení města, 2015)

3.1.4 Charakteristika česko-polského příhraničního území

Česko-polské příhraničí bylo po dlouhá staletí územím s významným kulturním dědictvím a bohatými vztahy obou národů. Docházelo zde k častým kulturním, politickým a obchodním kontaktům, které byly ve 2. polovině 20. století přísně omezeny a v regionu proběhla rozsáhlá migrace obyvatel. Kromě toho se v těchto příhraničních oblastech výrazně odlišovala ekonomicko-sociální struktura. Po politických změnách na konci 80. let minulého století napomáhal demokratický vývoj decentralizaci a politice opětovného slučování hraničních oblastí tak, aby se obnovila některá dřívější spojení a kontakty. V současné době se nadále integrační politika zaměřuje na překonání hlavních ekonomických, demografických a infrastrukturních problémů, které tvoří bariéru rozvoji a prohloubení vztahů česko-polského pohraničí.

Mnoho důležitých zkušeností v oblasti přípravy a realizace společných česko-polských projektů bylo získáno prostřednictvím dříve realizovaných programů, tj. programu CREDO, Phare CBC a INTERREG IIIA ČR – PR 2004 – 2006. Všechny tyto programy se významně zasloužily o rozvoj evropské přeshraniční spolupráce. Dále pokračující programovacími obdobími 2007 – 2013 a 2014 – 2020.

Rozvoj lidských zdrojů, situace na trhu práce a vzdělání

1. Demografický vývoj

V celé česko-polské příhraniční oblasti se stále snižuje počet obyvatel. V roce 2004 na tomto území žilo celkem 7,138 mil. Obyvatel – z toho na českém území žila asi jednu třetinu obyvatel České republiky a na polské části žilo okolo 9,9 % obyvatel Polska. Ve srovnání s údaji uváděnými v sociálně-ekonomické analýze CIP pro období 2004 – 2006 jde o pokles počtu obyvatel o 15 tisíc v české

a o 39,8 tisíc v polské části příhraniční oblasti. Podle analýzy je tento pokles způsoben záporným přirozeným přírůstkem a migrací obyvatel, tedy vystěhováním obyvatelstva z tohoto území. Dále je navíc patrný trend růstu počtu starších lidí v ekonomicky poproduktivním věku., což je problémem téměř každé země Evropy.

Hustota zalidnění celé oblasti, která činí 151 obyv./km², je výrazně vyšší než průměr Evropské unie (114 obyv./km²) – v české části příhraniční oblasti je o 9,5 % vyšší hodnota, než je průměr v ČR (130 obyv./km²). Odpovídá tomu i fakt, že Moravskoslezský kraj je s počtem přes 1 257 tisíc obyvatel nejlidnatějším krajem v ČR. Na polské straně příhraničí je hustota zalidnění výrazně vyšší než celostátní průměr.

2. Rozvoj místních společenství

Česko-polského příhraničí stále dodržuje své tradice a navíc se snaží o vznik vývoj dobrovolných občanských aktivit, kulturních spolků a sdružení. Svou tradici například neztratily každoročně konané mezinárodní filmové, divadelní a hudební festivaly. Především obyvatelé, občanská sdružení, školy a střediska volnočasových aktivit na tomto území se spolupráci mezi oběma oblastmi snaží rozvíjet a podporovat zaváděním nových programů a sešlostí (organizování sportovních soutěží a závodů, výměnných pobytů, společných táborů, poznávání jednotlivých kulturních zařízení). Spolupráce se zaměřuje také na účast veřejnosti a občanských organizací na rozvoji měst, obcí a krajů, na místní udržitelný rozvoj, vzdělávání, podporu a posilování nestátních neziskových organizací.

3. Sídlní struktura

Pro Česko-polskou příhraniční oblast je příznačná rozdrobená sídlní struktura díky vysokému počtu obcí na českém území a koncentrovanější sídlní strukturou na polské straně. Tato síť především malých a středních měst nedovoluje vzniku silnějších center, která by mohla vést k rozkvětu celého regionu. Pro toto území jsou také charakteristické periferní pohraniční oblasti v hornatých částech území, k nimž je špatná dopravní dostupnost. Tento fakt spolu s výskytem dlouhodobé míry nezaměstnanosti a oslabování ekonomických aktivit nepřidává k nejbližšímu dobrému výhledu na rozvoj celého euroregionu.

4. Nezaměstnanost a trh práce

V průběhu transformace území poklesl počet pracovních míst především v těžkém a těžebním průmyslu. K růstu nezaměstnanosti negativně přispěla likvidace významné části lehkého, zpracovatelského, zemědělsko-potravinářského a elektro-strojírenského průmyslu a transformace v oblasti vlastnických vztahů v zemědělství. Významným problémem je vysoká míra nezaměstnanosti především polské části, kde byla v devíti okresech zaznamenána míra nezaměstnanosti vyšší než 30 % a pouze jeden okres nepřekročil hodnotu 10 %. To negativně kontrastuje s územím na straně české, kde pouze v jednom okrese překročila nezaměstnanost hranici 20 % a v šesti se pohybovala pod úrovní 10 %. Pro srovnání míra

nezaměstnanosti pro celou ČR činila 9 %, pro Polsko 19 % a průměr pro EU byl 9 %. V posledních letech přetrvává vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných. Riziko nezaměstnanosti je výrazně diferencováno podle věku a vzdělání. Nejvíce je jí postižena skupina osob ve věku do 24 let. V posledních letech došlo ke zlepšení situace věkových skupin 30-34 let a 45-49 let, naopak zhoršení zaznamenaly věkové skupiny v předdůchodovém věku, tj. 50-54 a 55-59 let na české straně a 45-54 a nad 55 let na polské straně.

5. Vzdělání

Nedostatečná kvalita a zaměření systému vzdělávání a nepříznivá vzdělanostní struktura obyvatel jsou faktory přispívající k nezaměstnanosti, která na sledovaném území nejvíce postihuje osoby se základním vzděláním nebo osoby vyučené (bez maturity), jejichž pozice na trhu práce se neustále zhoršuje. Vážným problémem celého vzdělávacího systému v česko-polské příhraniční oblasti je výrazný nesoulad mezi poptávkou na trhu práce a učebními i studijními obory, což se projevuje nedostatkem osob s technickým vzděláním na všech úrovních (podíl absolventů je zhruba třetinový). Význam technických a přírodovědně zaměřených směrů není dostatečně zdůrazňován. Studenti preferují spíše společenské a humanitní obory. Přetrvávajícím a významným problémem zůstává nedostatečně rozvinuté a málo efektivní jazykové vzdělávání, které vážně brzdí nejen mezinárodní spolupráci, ale také možnosti pracovního uplatnění obyvatelstva v rozšířené Evropské unii. Co se týče vysokých škol, na českém území jich působí 11 a na polské straně 20 (včetně vyšších odborných škol).

Oboustranná spolupráce je dlouhodobá a uskutečňuje se hlavně v následujících oblastech: výměnné přednáškové pobyty pedagogů a studentů, hostující profesori, společné publikace, organizace vědeckých konferencí, seminářů nebo workshopů, společné výzkumné projekty, vzájemná spolupráce mezi vysokými školami. Situaci v této příhraniční oblasti ovlivňují i velká akademická centra nacházející se mimo podporované území.

Podnikatelské prostředí a cestovní ruch

Pro období OPPS ČR – PR 2007-2013 splnily podmínku určité výše reálného HDP pro zařazení do cíle Konvergence všechny dotčené regiony na české i polské straně. Staly se tak způsobilými pro čerpání podpory ze strany EU. Na české straně se ve všech krajích HDP/obyv. pohybuje na úrovni vyšší než 50 % průměru HDP/obyv. EU v paritě kupní síly. Česká příhraniční oblast však z tohoto pohledu zaostává za průměrem hodnoty HDP/obyv. ČR, který ve srovnatelném období činil 67,6 %. Vzhledem k průměru EU se úroveň HDP/obyv. v jednotlivých polských příhraničních subregionech pohybovala v rozmezí od 37 % do 47,6 %. Pro Polsko hodnota HDP/obyv. činila 45,6 % průměrné hodnoty HDP na obyvatele EU.

Životní prostředí a prevence rizik

Česko-polská příhraniční oblast je charakteristická řadou přírodních atraktivit a druhovou rozmanitostí. Na druhou stranu v průmyslových oblastech a velkých aglomeračních centrech došlo ke snížení přírodních a krajinných hodnot území. Nicméně kvalita ŽP se v příhraniční oblasti od roku 1990 všeobecně výrazně zlepšila ve všech jeho složkách, především vlivem poklesu produkce průmyslových odvětví s nejvyššími exhalacemi a v důsledku investic do infrastruktury na ochranu ŽP. Velká část příhraniční oblasti patří mezi chráněná území (národní parky, CHKO, lokality soustavy NATURA 2000). Součástí snahy o zachování těchto hodnot je také např. *Rámcová dohoda o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat podepsaná mezi Českou a Polskou republikou*, která vstoupila v platnost dne 4. ledna 2006.

Přetrvávajícím problémem všech regionů, ale zejména jejich venkovských oblastí, je nedostatečně rozvinutý systém kanalizačních sítí a čistíren odpadních vod, což je i nadále příčinou vysokého stupně znečištění vodních toků. Podíl napojených osob na kanalizaci je pod průměrem EU 15.

Území vykazuje nedostatečnou úroveň vodní retence pro sušší období. Nezbytná je ekologická revitalizace a investice do infrastruktury, která umožní využití retenčních nádrží pro hospodářské a rekreační účely.

Přestože se míra znečištění ovzduší v posledních letech výrazně zlepšila a celkové emise hlavních znečišťujících látek se snížily, stále výrazně převyšují průměr EU.

Celková produkce odpadů vykazuje mírný pokles. Dochází k poměrně vysokému materiálovému využití odpadů (55 %), rovněž podíl recyklace obalových odpadů na české straně je relativně na dobré úrovni (49 %). V regionech stále převažuje skládkování jako základní způsob odstranění odpadů (62 %) komunálních odpadů je stále ukládáno na skládky).

Dlouhodobě se snižuje intenzita zemědělské výroby a narůstá význam mimoprodukčních funkcí zemědělství. Zejména silně poklesla spotřeba pesticidů a minerálních hnojiv a snížily se atmosférické depozice (prašné a radioaktivní), což zčásti zmírnilo rizika kontaminace půd rizikovými prvky.

Otázky týkající se bezpečnosti jsou upraveny mezinárodní smlouvou – ČR a PR 8. června 2000 *smlouvu o spolupráci a vzájemné pomoci v případě katastrof, živelných pohrom a jiných neočekávaných událostí*. Neméně důležité je i moderní technické vybavení složek Integrovaného záchranného systému.

Z hlediska kvality ŽP je důležitá otázka hospodaření s přírodními zdroji a nakládání s odpady. Území má dobré předpoklady pro rozvoj obnovitelných zdrojů energie (biomasa, energie slunečního záření, voda, vítr nebo geotermální energie). Kromě rozšířeného využívání neobnovitelných zdrojů energie je třeba intenzivněji využívat obnovitelné zdroje.

Velmi důležitým aspektem ochrany ŽP je environmentální vzdělávání, ekologická výchova a osvěta.

Dopravní dostupnost

Území česko-polské příhraniční oblasti je charakteristické poměrně hustým systémem komunikací. Podporovaným územím prochází III. panevropský dopravní koridor. V současné době na komunikacích této sítě existují četná technická omezení pro volný pohyb osob a zboží v mezinárodní dopravě. Parametry stávající silniční sítě v této příhraniční oblasti neodpovídají současným požadavkům kladeným na integraci a rozvoj území. Přes poměrně hustou silniční a železniční síť chybí některá dopravní spojení, jejichž výstavbu komplikuje horský charakter příhraniční oblasti. Postupné zhoršování technického stavu dopravních sítí, především nižší třídy, omezuje rozvoj potenciálu v oblasti hospodářství a cestovního ruchu v podporovaném území.

3.2 Rozpočet města Krnova v letech 2007 – 2013

Tato kapitola bude věnována vývoji příjmů a výdajů rozpočtu města Krnova v letech 2007 – 2013 odrážející určitou úroveň hospodaření města s finančními prostředky. Rozpočet se řídí rozpočtovými zákony a pravidly ČR a slouží k přehledu příjmů a výdajů – má informativní charakter pro následující rozpočtové období.

3.2.1 Příjmová stránka rozpočtu města Krnova

Tab. 5 Výčet celkových příjmů města Krnova za období 2007 – 2013

Příjmy v Kč	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Daňové	246 379 339	269 569 322	233 693 099	243 921 759
Nedaňové	86 559 649	91 327 417	87 101 811	87 716 370
Kapitálové	29 284 970	8 512 825	10 898 465	29 415 823
Dotace	240 475 830	178 685 498	154 640 316	235 225 106
CELKEM v Kč	602 699 788	548 095 062	486 333 691	596 279 058

Příjmy v Kč	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Daňové	251 857 975	258 756 941	289 608 451
Nedaňové	105 412 895	113 103 802	111 725 455
Kapitálové	19 801 010	9 101 225	8 559 826
Dotace	346 102 020	62 606 249	46 889 552
CELKEM v Kč	723 173 900	443 568 217	456 783 284

Zdroj: Vlastní zpracování interních dat města Krnova

V příjmech města Krnova se ve vymezeném období neprojevil nějak významný výkyv, což je pro něj velice pozitivní a můžeme říci, že město má své určité příjmové zdroje, s jejichž příjmy každoročně počítá. V průměru se příjmy města Krnova ve vymezeném období pohybovaly okolo částky 550 990 429 Kč.

3.2.2 Výdajová stránka rozpočtu města Krnova

Tab. 6 Výčet celkových výdajů města Krnova v letech 2007 – 2013

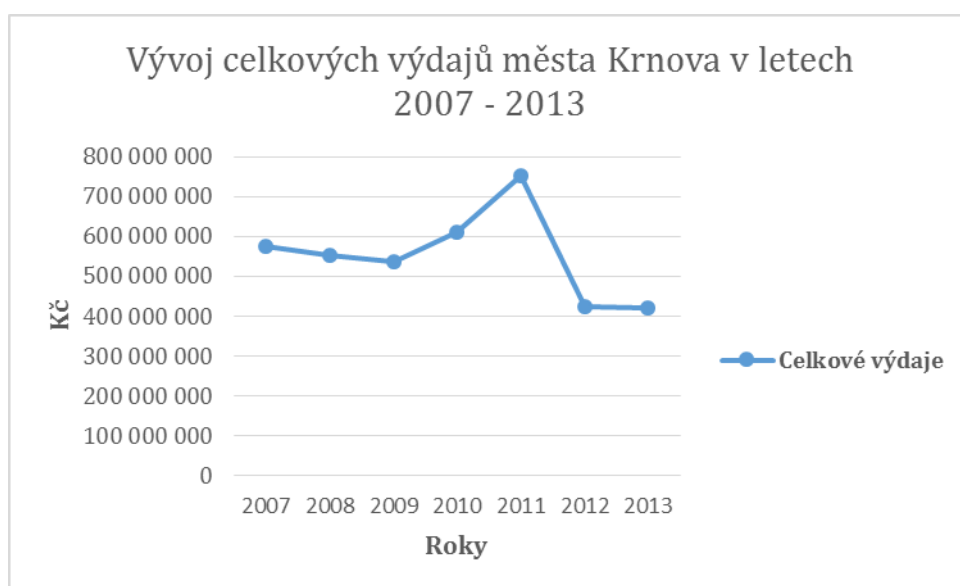
Výdaje v Kč	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Zemědělství a lesy	905 924	820 106	2 282 570	1 645 947
Průmysl	74 102 998	63 346 746	92 218 420	142 123 245
Vzdělávání	63 701 156	68 256 741	43 466 410	40 346 470
Kultura, církve a sdělovací prostředky	22 705 945	24 975 737	26 938 560	27 454 541
Tělovýchova a zájmová činnost	44 601 346	28 208 174	22 876 890	16 746 550
Zdravotnictví	1 122 020	10 725 104	760 212	334 170
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	87 468 103	68 856 148	81 689 246	72 889 098
Ochrana životního prostředí	23 786 589	28 265 489	28 186 742	33 151 211
Sociální věci	129 715 346	126 456 770	115 846 157	162 748 745
Bezpečnost	15 561 356	16 687 940	16 940 184	16 889 450
Veřejná správa	112 101 564	116 845 146	103 856 115	97 301 102
Celkem v Kč	575 772 347	553 444 101	535 061 506	611 630 529

Výdaje v Kč	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Zemědělství a lesy	2 422 100	2 670 412	2 230 848
Průmysl	193 659 475	61 800 752	65 854 241
Vzdělávání	96 102 406	71 946 434	61 165 889
Kultura, církve a sdělovací prostředky	40 852 579	24 601 655	26 125 346
Tělovýchova a zájmová činnost	17 402 255	22 000 147	30 455 102

nost			
Zdravotnictví	360 876	3 198 510	29 468
Bydlení, ko- munální služby a územní roz- voj	71 156 987	43 265 145	57 465 112
Ochrana život- ního prostředí	28 814 970	29 045 546	28 954 445
Ostatní služby	0	11 410	133 447
Sociální věci	165 358 910	23 341 240	18 289 403
Bezpečnost	16 841 689	16 302 681	16 408 478
Veřejná správa	120 205 548	126 350 612	114 340 106
Celkem v Kč	753 177 795	424 534 544	421 451 885

Zdroj: Vlastní zpracování interních dat města Krnova

Graf č. 3: Znázornění vývoje celkových výdajů města Krnova v letech 2007 – 2013

Zdroj: Vlastní zpracování interních dat města Krnova

Výdaje města Krnova jsou dle zpracování o něco vyšší, než v jiných letech, kde jsou poměrně stabilní, v letech 2010 a 2011. V těchto letech mělo město výrazně vyšší náklady do průmyslu a sociálních věcí, než v ostatních letech. Náklady do průmyslu v roce 2010 vzrostly o necelou polovinu výdajů z roku 2009, v roce 2011 už to bylo o celý násobek částky výdajů roku 2009 a opět o polovinu výdajů roku 2010. Jeden z důvodů vyšších výdajů města se týká investice do pořízení nové technologie v rámci programu Rozvoj v rozsahu cca 52 mil. Kč pro firmu ELFE, s.r.o. právě v letech 2010 – 2011.

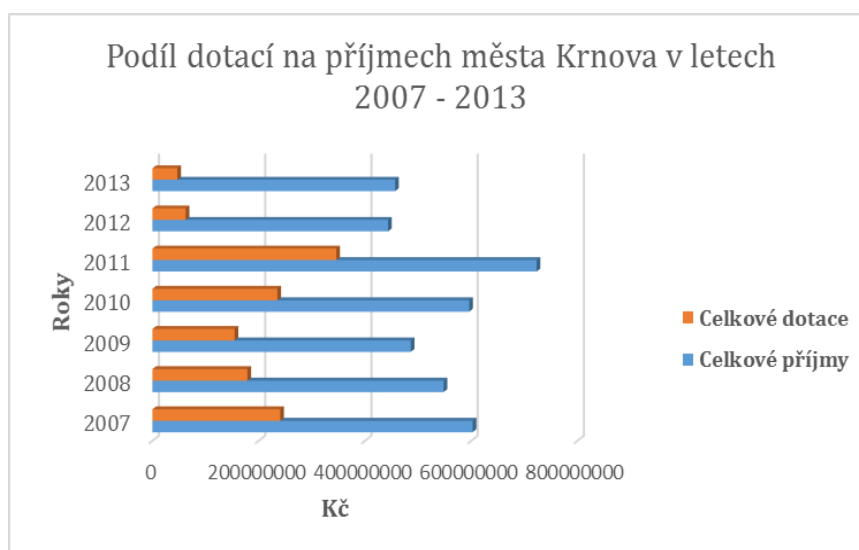
Co se týče sociálních věcí, náklady na ně v roce 2010 vzrostly oproti roku 2009 téměř o 40 000 Kč, v roce 2011 tato částka nepatrně vzrostla, nicméně náklady byly oproti předešlým létům 2007 – 2009 vyšší. Důvodem růstu výdajů v těchto letech byla rekonstrukce dopravního hřiště v městě Krnově (dokončeno 2011), která přispěla k jeho aktivnímu využívání ZŠ a MŠ k dopravní výchově.

Tab. 7 Přehled celkových výdajů, příjmů a dotací, podílu dotací na příjmech

	Celkové výdaje (Kč)	Celkové příjmy (Kč)	Celkové dotace (Kč)	Podíl CD na CP (%)
Rok 2007	575 772 347	602 699 788	240 475 830	0,42
Rok 2008	553 444 101	548 095 062	178 685 498	0,32
Rok 2009	535 061 506	486 333 691	154 640 316	0,29
Rok 2010	611 630 529	596 279 058	235 225 106	0,38
Rok 2011	753 177 795	723 173 900	346 102 020	0,46
Rok 2012	424 534 544	443 568 217	62 606 249	0,15
Rok 2013	421 451 885	456 783 284	46 889 552	0,11

Zdroj: Vlastní zpracování interních dat města Krnova

Graf č. 4: Závislost dotací a příjmů města Krnova v letech 2007 – 2013

Zdroj: Vlastní zpracování interních dat města Krnova

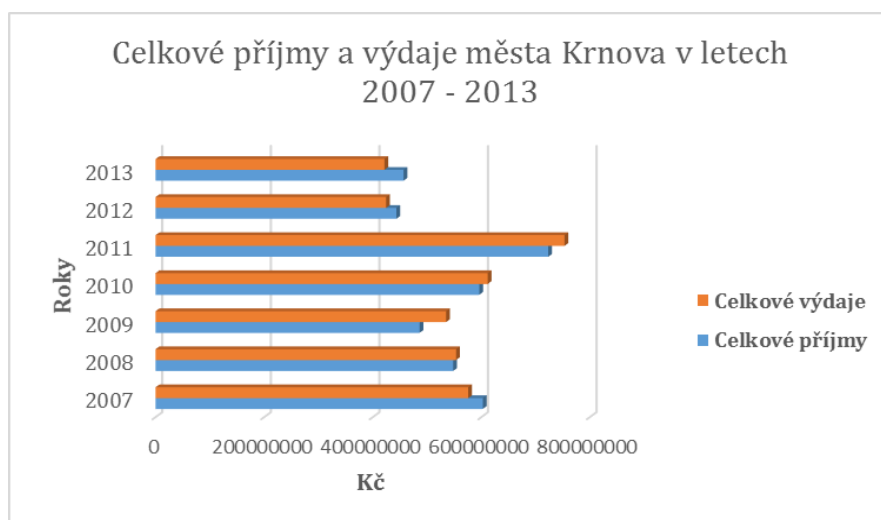
Podíl celkových dotací (státních, z EU – z ESF, ERDF, FS) na celkových příjmech města Krnova nepřesáhl padesáti procentní podíl. To můžeme vidět i na Grafu č. 4. Město má dostatek jiných příjmových zdrojů a není tak úplně závislé na národních a nadnárodních zdrojích. V roce 2011 je podíl dotací na příjmech města nejvyšší. To pravděpodobně z důvodu, že právě v tomto roce město realizovalo nejvyšší počet projektů v rámci OPPS ČR – PR.

Tab. 8 Přehled o schodku/přebytku městského rozpočtu

Schodek/přebytek rozpočtu	
Rok 2007	+26 927 441
Rok 2008	-5 349 039
Rok 2009	-48 727 815
Rok 2010	-15 351 471
Rok 2011	-30 003 895
Rok 2012	+19 033 673
Rok 2013	+35 331 399

Zdroj: Vlastní zpracování interních dat města Krnova

Graf č. 5: Přehled příjmů a výdajů města Krnova v letech 2007 – 2013

Zdroj: Vlastní zpracování interních dat města Krnova

Z grafu č. 5 přehledu příjmů a výdajů a celkovém schodku/přebytku rozpočtu města Krnova v jednotlivých letech vymezeného období můžeme říci, že mezi silné působící faktory určitě patřila hospodářská krize v roce 2008 doznívající až do roku 2010, nicméně faktorů vnějších i vnitřních může být celá řada. Nejvýraznější propad zaznamenal rozpočet města Krnova v roce 2009, naopak nejvyšší přebytek v roce 2013.

3.3 Euroregion Praděd

Myšlenku vzájemného přibližování a spolupráce mezi PR a ČR přijaly a první kontakty uskutečnili orgány místních samospráv již v roce 1991, kdy uspořádaly konferenci za účasti představitelů měst a obcí jesenického regionu a sousedících měst a obcí opolského a valbříského vojvodství. Ti se shodli, že přirozenou spoluprací příhraničních regionů znemožňuje příliš uzavřená hranice a přís-

né celní předpisy a že tyto překážky je třeba odstraňovat postupným otevíráním nových hraničních přechodů a přechodů malého pohraničního styku. Dále uznali, že i ochrana životního prostředí vyžaduje spolupráci na společných projektech a že je nutno navazovat vzájemné osobní vztahy pořádáním a podporou společných akcí v oblasti cestovního ruchu, sportu, kultury a osvěty, navazovat kontakty mezi hospodářskými podniky, které je nutno podporovat pořádáním společných výstav a podnikatelských informačních center. A tak dalo setkání ornou půdu pro hlubování vztahů v rámci mezinárodní spolupráce mezi ČR a PL.

V dalších letech se konala setkání měst a obcí, v průběhu kterých byly přijaty dokumenty jako např. *Dohoda o příhraniční spolupráci*, *Deklarace o vytvoření příhraničního svazu měst a obcí ČR a Polska* s postupným připojováním dalších a dalších měst a obcí k partnerské spolupráci. Také okresní státní správa navázala kontakty podpisem *Dohody o příhraniční spolupráci* ze dne 26. června 1996.

Završením několikaletých snah orgánů samosprávy a vojvodství a upevněním již formálně několik let trvající vzájemné spolupráce obou stran bylo podepsána *Rámcová dohoda o vzniku Česko-polského Euroregionu Praděd* dne 2. července 1997, pojmenovaného po nejvyšší hoře Jeseníků – Pradědu. Na české straně se za účelem zintenzivnění spolupráce do euroregionu začlenilo 60 obcí ze sdružení obcí jesenicka, bruntálska, osoblažska, rýmařovska a okolí Vrbna pod Pradědem, přičemž sídelním městem české části euroregionu se stalo město Bruntál, v polské části euroregionu bylo dne 7. ledna 2000 založeno *Sdružení polských obcí Euroregionu Praděd*, které sdružuje tyto obce: Biała, Głogówek, Głucholazy, Korfantów, Krapkowice, Lubrza, Łambinowice, Nysa, Olszanka, Paczków, Pakosławice, Prószków, Prudnik, Strzeleczki, Walce a Zdieszowice. Sdružení bylo re-

gistrováno u Okresního soudu v Opoli a má právní subjektivitu. V současné době sdružuje euroregion 72 obcí na straně české a 34 obcí na straně polské.

Obr. 8 Logo euroregionu Praděd

Mezi orgány Euroregionu Praděd patří *Valná hromada*, *Rada*, *Sekretariát* a *Revizní komise*. Valná hromada je nejvyšším orgánem, ve kterém je zastoupen každý z členů a rozhoduje především o cílech euroregionu. Rada je výkonným orgánem mezi zasedáními Valné hromady, má 18 členů a volí ze svých řad předsedu a místopředsedu. Předseda je statutárním zástupcem euroregionu. V rámci Sekretariátu region mimo jiné zastupují ředitel a tajemník, kteří řídí administrativu. Každý stát má v rámci euroregionu své vlastní orgány, Polsko má zřízené mimo zmíněné orgány také pracovní skupiny. (Euroregion Praděd, 2004)

Tab. 9 Základní statistické údaje o euroregionu Praděd

Část území	Polská	Česká	Celkem
Rozloha v km ²	5 756	1 900	7 656
Počet obyvatel	627 658	130 000	760 658
Počet členských samospráv	32 obcí, 5 okresů	73 měst a obcí a přidružený člen – Olomoucký kraj	111

Zdroj: Euroregion Praděd (2015)

3.4 Programové období 2007 – 2013

Během prvního programového období, probíhajícího v letech 2004 až 2006, se České republice podařilo získat přibližně 80 miliard korun z fondů EU v 16 různých dotačních programech. V rámci toho, co evropských fondů mohly poskytnout, byly v tomto období subjekty z České republiky v čerpání dotací značně neúspěšné. V programovém období 2007 – 2013 bylo alokováno celkem 26,69 miliard euro pro 26 OP. Čerpání v tomto programovacím období bude probíhat až do 31. 12. 2015. (Euroforum, 2015) Celkem bylo v tomto období na politiku soudržnosti ve všech členských státech vyčleněno více než 347 miliard EUR, což je více než třetina evropského rozpočtu pro toto rozpočtové období. Pro úspěšné čerpání více jak 26 mld. EUR musel náš stát přidat navíc přibližně čtyři miliardy eur, jelikož Evropská unie financuje maximálně 85 procent výdajů z aktivit uskutečněných v rámci regionální politiky.

ČR se prostřednictvím fondů Evropské unie snaží naplnit následující cíle:

- konkurenceschopná česká ekonomika
- otevřená, flexibilní a soudržná společnost
- atraktivní prostředí
- vyvážený rozvoj území (Strukturální fondy EU, 2015)

Tab. 10 Částky uvolněné Evropskou unií v rámci 26 OP pro ČR v letech 2007 – 2013

Cíl	Fondy pro ČR	%
Konvergence	28,88 mld. € (cca 730,00 mld. Kč)	96,98 %
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	419,09 mil. € (cca 11,73 mld. Kč)	1,56 %
Evropská územní spolupráce	389,05 mil. € (cca 10,97 mld. Kč)	1,46%
CELKEM	26,69 mld. € (cca 752,70 mld. Kč)	100 %

Zdroj: Strukturální fondy (2015)

3.4.1 Operační program přeshraniční spolupráce česká republika - polská republika 2007–2013

OP ČR – PR spadá mezi regionální operační programy v třetím stanoveném cíli Evropská územní spolupráce a bylo pro něj z ERDF vyčleněno 219,46 mil. €, které měly být doplněny z národních rozpočtů ČR a PR.

Příprava Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika (dále OPPS ČR-PR) se uskutečnila v letech 2005 a 2006. V roce 2005 byla založena pracovní skupina *Task Force* a tvořili ji zástupci těchto orgánů:

- Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky (ŘO pro ČR),
- Centrum pro regionální rozvoj České republiky,
- Ministerstvo regionálního rozvoje Polské republiky (ŘO pro PR),
- Ministerstvo financí České republiky, Zástupci regionální samosprávy a Euroregiony na česko-polské hranici.

OPPS ČR-PR 2007 – 2013 navázal na program Phare CBC uskutečněný v roce 1999 (pro českou stranu 5 mil. EUR ročně) a od vstupu obou zemí do EU v roce 2004 na program INTERREG IIIA⁵ (pro českou stranu 16,5 mil. EUR na období 2004 – 2006).

Tento OP se zaměřuje na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, ochranu životního prostředí, podporu hospodářské spolupráce, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, podporu vzdělávání, kulturních a společenských aktivit, spolupráci územních samospráv a dalších subjektů na obou stranách hranice.

Je určen pro české kraje Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský, z polské strany jde o regiony jeleniogórsko-wałbrzyského, opolského, rybnicko-jastrzębského a bielsko-bialského. O podporu mohly žádat kraje, obce, svazky obcí, Euroregiony, organizace zřizované státem, kraji a obcemi, nestátní neziskové organizace, vzdělávací a výzkumné instituce, hospodářské komory a další.

Tab. 11 Finanční zdroje programu OPPS ČR-PR 2007 – 2013

Národní alokace	Výše alokace
Česká strana	103 680 000 EUR
Polská strana	115 779 344 EUR
Celkem	219 459 344 EUR

Zdroj: Strukturální fondy 2015

⁵ INTERREG IIIA je jednou z částí Programu INTERREG III řešící otázky přeshraniční spolupráce. Dalšími částmi Programu jsou INTERREG IIIB (nadmárodní spolupráce) a INTERREG IIIC (mezinárodní spolupráce).

Tabulka nám říká, kolik EUR bylo celkem poskytnuto české a polské straně Euroregionu Praděd v rámci OPFS ČR – PR 2007 – 2013.

Podmínky plnění limitu čerpání v roce 2013 a pravidlo $n + 2/n + 3$

Rok 2013 byl klíčový z hlediska čerpání, kdy výše žádostí o platbu zaslaných do EK měla dosáhnout přibližně 65 % celkové alokace OP na programové období 2007-2013.

Pravidlo $n + 2/n + 3$ je považováno za administrativní nástroj k zajištění plynulosti čerpání finančních prostředků ze SF/FS a musí podle něj být alokace podpory pro n -tý rok vyčerpána v následujících 2/3 kalendářních letech. Pro alokace roku 2008, 2009 a 2010 platí pravidlo $n+3$, na alokace roku 2011 a 2012 se vztahuje pravidlo $n+2$. Část rozpočtových závazků dosud otevřená k 31. 12. 2015, tj. alokace roku 2013, se automaticky zruší, pokud k ní EK neobdrží přijatelnou žádost o platbu do 31. března 2017 (odst. 3 čl. 93 Obecného nařízení). Prostředky, které nejsou z příslušné alokace vyčerpány do konce daného roku, podléhají tzv. *automatickému zrušení závazku*. Znamená to, že alokace podpory na daný rok je snížena o nevyčerpané finanční prostředky, které jsou navráceny zpět do rozpočtu EU.

Za nástroje ke snížení rizika automatického zrušení závazku v případě hrozby nenaplnění pravidla $n+3 / n+2$ mohou být za účelem snížení rizika automatického zrušení závazku využity tzv. **předběžné platby (zálohy)**. Jejich výše se liší podle typu fondu EU, ze kterého je realizace daného OP spolufinancována. Pro SF (tj. ERDF ESF) činí výše předběžné platby 9 % celkové alokace a pro FS 10,5 % celkové alokace. Jedná se o finanční prostředky, které poskytla EK České republice pro každý OP na počátku programového období.

Prioritní osy OPFS ČR – PR 2007 – 2013

OP ČR - PR obsahuje 4 prioritní osy rozdělující operační program na logické celky, a ty jsou dále specifikovány prostřednictvím tzv. oblastí podpory, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

Jejich zaměření je následující:

1. Posilování dostupnosti, ochrana životního prostředí a prevence rizik

Hlavní cíl *Zlepšení atraktivity česko-polské příhraniční oblasti* je spjat s globálním cílem především z hlediska možnosti rozvoje fyzických aspektů oblasti. Posilování přeshraničních komunikačních vazeb, lepší dostupnost a vysoká kvalita životního prostředí jsou základním předpokladem rozvoje ekonomických a sociálních aktivit a vazeb. Přispívají ke zvýšení atraktivity území pro jeho obyvatele, zahraniční a tuzemské investory a návštěvníky, k rozvoji ekonomických a sociálních vazeb příhraničních oblastí a k budování soudržného území.

Specifické cíle prioritní osy česko-polské příhraniční oblasti:

- Zlepšení stavu infrastruktury a dopravní obslužnosti.
- Zlepšení stavu a kvality životního.

- Zlepšení bezpečnosti.

2. Zlepšení podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí a cestovního ruchu

Hlavní cíl *Posílení ekonomického rozvoje česko-polské příhraniční oblasti* konkretizuje globální cíl v oblasti využití a rozvíjení stávajícího ekonomického potenciálu příhraničí a posilování jeho konkurenceschopnosti.

Specifické cíle prioritní osy v česko-polské příhraniční oblasti:

- Zvyšování konkurenceschopnosti podniků.
- Rozšíření nabídky cestovního ruchu.
- Zvyšování znalostí a dovedností obyvatel.

3. Podpora spolupráce místních společenství

Hlavní cíl *Rozvoj partnerské spolupráce místních komunit a institucí česko-polské příhraniční oblasti* konkretizuje globální cíl v oblasti zaměřené na kvalitu společenského života obyvatel, prohlubování jejich identifikace se zdejšími územími. Cílem je podpora přeshraniční spolupráce v oblasti rozvoje mezilidských vztahů, společenských, kulturních a volnočasových aktivit a spolupráce orgánů veřejné správy a organizací poskytujících veřejné služby.

Specifické cíle prioritní osy

- Posilování přeshraničních vazeb institucí poskytujících veřejné služby.
- Posilování přeshraničních vazeb obyvatelstva.
- Stimulace rozvoje místního společenství prostřednictvím podpory aktivit lokálních aktérů - *Fond mikroprojektů*.

4. Technická pomoc

Hlavní cíl prioritní osy *Podpora efektivní realizace Programu* je podmínkou pro dosažení ostatních prioritních os Programu prostřednictvím zajištění kvalitního řízení, implementace a využití prostředků ERDF.

Specifický cíl prioritní osy

- Zajištění účinného řízení a implementace Programu a podpora propagačních a informačních aktivit týkajících se Programu.

Fond mikroprojektů

Je specifickým nástrojem pro podporu projektů lokálního významu s přeshraničním. Tento Fond nahrazuje Fond malých projektů, který byl doposud úspěšně využíván. Hlavním cílem Fondu je rozvíjet a podporovat rozvoj spolupráce mezi komunitami na obou stranách hranice, se zaměřením na společné zlepšování kulturních, sociálních a ekonomických vztahů.

Je samostatnou oblastí podpory v rámci Priority III a je pokračováním Fondu mikroprojektů programu INTERREG IIIA. Tento fond je nástrojem pro realizaci neinvestičních a malých investičních projektů s finanční podporou ze strany

EU v rozmezí 2 000 EUR až 30 000 EUR při maximálních celkových nákladech projektu 60 000 EUR.

Do Fondu mikroprojektů je alokováno 20% finančních prostředků Operačního programu přeshraniční spolupráce ČR-PR. Na základě dohody zástupců euroregionů jsou tyto finanční prostředky dále rozděleny takto:

Tab. 12 Rozdělení finančních prostředků pro vybrané euroregiony v rámci OPPS ČR – PR

Název euroregionu	Česká část	Polská část	Celkem
Nisa	2 990 000 EUR	3 900 000 EUR	6 890 000 EUR
Glacensis	6 965 000 EUR	5 000 000 EUR	11 965 000 EUR
Praděd	4 385 000 EUR	5 000 000 EUR	9 358 000 EUR
Silesia	3 063 000 EUR	3 900 000 EUR	6 963 000 EUR
Těšínské Slezsko	2 483 000 EUR	3 000 000 EUR	5 483 000 EUR
Beskydy	850 000 EUR	2 335 868 EUR	3 205 868 EUR
Celkem	20 736 000 EUR	23 155 869 EUR	43 891 869 EUR

Zdroj: Euroregion Praděd (2015)

Podporované území Fondu mikroprojektů je totožné s podporovaným územím OPPS ČR-PR, které je pro účely Fondu mikroprojektů rozděleno na 6 účelových regionů: Nisa - Nysa, Glacensis – Glacensis, Praděd – Pradziad, Silesia – Silesia, Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński, Beskydy – Beskydy. (tejně jako v programu INTERREG IIIA ČR-PR v období 2004-2006 je Fond Euroregionu Praděd vymezen na české straně okresy Jeseník, Bruntál, Olomouc, Prostějov a Přerov, na polské straně pak powiaty (okresy) brzeski (šlaski), kedziersko-kozielski, kluczborski, krapkowicki, namyslowski, mysli, oleski, opolski, prudnicki, strzelecki a městem Opole.) V každém takovém účelovém regionu působí Správce a Administrátor Fondu mikroprojektů zajišťující zde jejich realizaci. Ze zástupců daného účelového regionu, především představitelů euroregionů a sociálních partnerů je vytvořen bilaterální Euroregionální řídicí výbor, ve kterém je shodný počet českých a polských členů. Výběr projektů v každém regionu probíhá na základě schváleného Jednacího řádu daného Euroregionálního řídicího výboru. Projekty jsou zadávány do monitorovacího systému MONIT.

V rámci Fondu mikroprojektů mohou být projekty předkládány do 3. prioritní osy, ale projekty mohou také naplňovat cíle 1. a 2. prioritní osy. V rámci prioritní osy je podpora poskytována také projektům spojeným s využíváním a používáním ICT pro realizaci cílů prioritní osy.

Projekty realizované městem Krnovem v rámci OPPS ČR – PR 2007 – 2013

Z fondu pro euroregion Praděd v rámci česko-polské spolupráce byly realizovány tyto vybrané projekty:

VELKÉ PROJEKTY – financování přímo z OPPS ČR – PR**1. Ochrana a propagace lidové tvořivosti a uměleckých řemesel polsko-českého pohraničí (listopad 2009 – prosinec 2012)**

Společný projekt předpokládal organizaci cyklu výstav Lidové tvořivosti a uměleckých řemesel polsko-českého pohraničí v Prudniku a cyklu Vánočních jarmarků v Krnově. Kromě spoluorganizace výstav v Prudniku tento projekt předpokládal také organizaci zrcadlových činností na území Krnova.

Věcná realizace projektu zahrnuje:

- V letech 2010,2011 a 2012 (v červnu) byly zorganizovány tři edice výstav Lidové tvořivosti a uměleckých řemesel polsko-českého pohraničí v Prudniku.
- V letech 2009,2010 a 2011 (v prosinci) byly zorganizovány tři edice "Vánočního jarmarku" v Krnově.
- 3x se uskutečnily společné řezbářské dílny, které byly zakončeny vyroběním Betlému a jeho představením v Krnově a Prudniku roku 2011.
- Účast polských vystavovatelů a tvůrců v Krnově a českých v Prudniku během uskutečněných akcí.

Hlavním cílem projektu byla ochrana a podpora identity obyvatel pohraničí a využití zanikajícího hospodářského potenciálu (řemesla) oblasti polsko-českého pohraničí.

Dalšími cíli tohoto projektu byly:

- výměna zkušeností lidových umělců z Polska a Česka a prezentování kulturních přínosů,
- podpora a zvýraznění šíření kulturních tradic skrze umělce: amatéry a vystavovatele představující zanikající řemesla a dovednosti,
- využití existujících tradic pro aktivizaci a vybudování sítě spolupráce lidových umělců a řemeslníků,
- vytvoření nového turistického produktu opírajícího se o cyklus společných akcí.
- umožnění kontaktu mezi obyvateli dvou měst

V rámci projektu probíhaly:

- prezentace vánočních řemeslných a lidových výrobků,
- společné vyřezávání Betlému řezbáři z Prudniku a z Krnova
- představení českých a polských regionálních jídel a lidových souborů,
- vytvoření fotografií pro fotografickou výstavu.

Tab. 13 Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Ochrana a propagace lidové tvořivosti a uměleckých řemesel polsko-českého pohraničí

Zdroje financování	Partneři	EUR	%
Veřejné prostředky celkem	Obec Prudnik	37 147,00	100
	Město Krnov	77 386,96	100
Příspěvek ERDF	Obec Prudnik	31 574,95	85
	Město Krnov	65 778,70	85
Národní veřejné prostředky celkem	Obec Prudnik	5 572,05	15
	Město Krnov	11 608,26	15
1) Finance ze SR	Obec Prudnik	0	0
	Město Krnov	3 869,30	5
2) Rozpočet obce	Obec Prudnik	5 572,05	15
	Město Krnov	7 738,96	10

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladů města Krnova

2. Ochrana hraniční řeky Opavice z polské a české strany (srpen 2008 – říjen 2010)

Předmětem projektu Ochrana hraniční řeky Opavice z polské a české strany byla výstavba splaškové kanalizace na české straně hranice a výstavba splaškové kanalizace společně s čističkou odpadních vod na straně polské. V rámci společné realizace projektu byla vybudována kanalizace v lokalitách Pietrowice (PL), Mokre Kolonia (PL) i Chomýž (CZ). Vybudovaná infrastruktura zahrne také rekreační středisko Pietrowice (PL). Projekt zajistil ochranu hraniční řeky Opavice před vypouštěním splašků z vyjmenovaných lokalit do řeky. Vybudovaná kanalizace nyní chrání před znečištěním, které by mohlo nastat v případě povodní. Realizace projektu na polské straně měla také pozitivní vliv na ochranu životního prostředí, neboť projekt je lokalizován na území Chráněné krajinné oblasti Rejon Mokre - Lewice. Území, které investice zahrnuje, je bohaté na přírodní i krajinné krásy. Vysoká kvalita životního prostředí podmiňuje také některé podnikatelské záměry a je příznivá pro rozvoj turistiky.

V rámci projektu byla zřízena památeční deska (pomník) prezentující projekt.

Tab. 14 Přehled zdrojů financování projektu Opavice

Zdroje financování	Partneři	EUR	%
Veřejné prostředky celkem	Obec Głubczyce	1 640 523,00	100
	Město Krnov	2 727 750,87	100
Příspěvek ERDF	Obec Głubczyce	1 394 444,00	85
	Město Krnov	2 318 588,00	85
Národní veřejné prostředky celkem	Obec Głubczyce	246 079,00	15
	Město Krnov	409 162,87	15
1) Finance ze SR	Obec Głubczyce	0	0
	Město Krnov	136 387,00	5
2) Rozpočet obce	Obec Głubczyce	246 079,00	15
	Město Krnov	272 775,87	10

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladů města Krnova

3. Slezsko bez hranic - nová turistická destinace (leden 2009 - červen 2012)

Rozdělení území Slezska v roce 1742 a vytvoření hranice mezi jeho českou a polskou částí způsobilo postupný ekonomický a sociální úpadek příhraničního území zahrnujícího správní obvod města Krnova (ČR), Powiatu Prudnického a Głubczyckého. Stejně jako v jiných příhraničních územích, dlouhé období, trávající několik století, nebylo možné plně využívat společného potenciálu celého území na obou stranách hranice k rozvoji ekonomických aktivit. Vstupem České republiky a Polské republiky do tzv. Schengenského prostoru dne 21. 12. 2007 vznikly nové příležitosti spolupráce mezi ekonomickými subjekty v předmětné oblasti.

Posílení ekonomického rozvoje vymezeného území nově vytvářené turistické destinace s využitím stávajícího ekonomického potenciálu, silných stránek společné nabídky cestovního ruchu a synergického efektu jejich přeshraničního propojení, s využitím nově vytvořených vnějších příležitostí (vstup do EU a Schengenského prostoru).

Specifické cíle projektu

- vytvoření oboustranně akceptovatelné strategie rozvoje cestovního ruchu
- identifikace možností a navržení potřebného doplnění infrastruktury cestovního ruchu a navazující infrastruktury
- zlepšení a rozšíření produktové nabídky cestovního ruchu včetně zajištění realizace produktů, marketingové podpory a prodeje
- vytvoření systému organizace cestovního ruchu a rozvoje lidských zdrojů.

Tab. 15 Přehled zdrojů financování projektu Slezsko bez hranic - nová turistická destinace

Zdroje financování	Partneři projektu	EUR	%
Celkové výdaje	Město Krnov	82 502,00	100
	Okres Głubczyce	37 128,10	100
	Okres Prudnik	45 201,80	100
Příspěvek z ERDF	Město Krnov	70 126,70	85
	Okres Głubczyce	31 558,80	85
	Okres Prudnik	38 421,50	85
Celkové národní prostředky	Město Krnov	12 375,30	15
	Okres Głubczyce	5 569,30	15
	Okres Prudnik	6 780,30	15
1) Finance ze SR	Město Krnov	4 125,10	5
	Okres Głubczyce	0	0
	Okres Prudnik	0	0
2) Rozpočet obce	Město Krnov	8 250,20	10
	Okres Głubczyce	5 569,30	15
	Okres Prudnik	6 780,30	15

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladů města Krnova

4. Česko-polská kulturně-turistická základna Głubczyce-Krnov (duben 2010 – prosinec 2011)

Jedná se o společný projekt partnerských měst Krnova a Głubczyc. Hlavním důvodem k jeho realizaci bylo rozšíření doposud nedostatečné nabídky cestovního ruchu v příhraničním krnovsko-hlubčickém regionu pro české a polské turisty, zvláště v oblasti krátkodobé přeshraniční turistiky a podpora uchování společného česko-polského kulturního dědictví. Na české straně došlo o realizaci nutných venkovních oprav a o rekonstrukci a modernizaci interiéru Flemmichovy vily v Krnově, která je kulturní památkou a na polské straně k rekonstrukci a modernizaci objektu Městského kulturního střediska (MKS) v Głubczycích. Oba zrekonstruované objekty po obou stranách hranice slouží pro potřeby pořádání společných česko-polských kulturních akcí a výstav a k dalším aktivitám na podporu příhraničního cestovního ruchu, vzniklo informační místo pro polské turisty na české straně v Krnově (Flemmichova vila) a informační místo pro české turisty v Głubczycích (MKS). Projekt vytvořil společnou kulturně-turistickou materiální základnu pro rozvoj příhraničního turistického ruchu.

Dále pak budou vytvořeny společné česko-polské internetové stránky s dvojjazyčnými informacemi pro turisty a bude vydáno několik česko-polských informačních materiálů pro turisty. Celkově předpokládáme využití obou zrekonstruovaných objektů 5-6 tisíci turisty a návštěvníky ročně.

Hlavním cílem projektu je tedy v souladu s prioritní osou II. podpora rozvoje cestovního ruchu resp. turistické a ekonomické oživení příhraničního regionu, rozvoj kulturních hodnot a tradic česko-polského příhraničí, propagace regi-

onu a obnova architektonicky významné kulturní památky (Flemmichova vila v Krnově).

Tab. 16 Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Česko-polská kulturně-turistická základna Głubczyce-Krnov

Zdroje financování	Partneři projektu	EUR	%
Celkové výdaje	Obec Hlubčice	598 708,00	100,00
	Město Krnov	589 910,00	100,00
Příspěvek ERDF	Obec Hlubčice	508 901,80	85,00
	Město Krnov	500 000,00	84,76
Národní výdaje celkem	Obec Hlubčice	89 806,20	15,00
	Město Krnov	89 910,00	15,24
1) Finance ze SR	Obec Hlubčice	0	0,00
	Město Krnov	29 000,00	4,92
2) Rozpočet obce	Obec Hlubčice	89 806,20	15,00
	Město Krnov	60 910,00	10,33

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladů města Krnova

5. Vytvoření přeshraničního materiálního základu pro ochranu textilních kulturních tradic Prudniku a Krnova (říjen 2008 – březen 2010)

Města Prudnik a Krnov vzdálené jen 35 km pojí silný vliv textilního průmyslu na urbanistický, ekonomický i intelektuální rozvoj. Podniky existující ve městech podstoupily nedávné minulosti restrukturalizaci a nynější projekt chce využít již existující potenciál (materiální i lidský) k vytvoření nového produktu pro cestovní ruch. Nový turistický produkt je spojen s textilními tradicemi a obsahuje komplementární činnosti (dílny, semináře, přednášky, školení a praktická cvičení spojené se všemi textilními procesy od přípravy tradičních vláken až k finálnímu výrobku. Vše je realizováno v Krnově a v Prudniku a na základě projektu je vytvořena materiální základna.

Věcným efektem realizace, kterým bude vznik komplementárních institucí v Prudniku a v Krnově (spolupracujících na základě plánu společných činností), bude nejen turistická atrakce, ale projekt bude mít také vliv na rozvoj podnikatelských činností.

Hlavním cílem projektu je posílení hospodářského rozvoje a využití již existujícího a pomalu zanikajícího hospodářského potenciálu měst Prudniku a Krnova skrze vytvoření přeshraniční materiální základny ochrany kulturních tradic měst Prudniku a Krnova.

Specifickými cíli tohoto projektu jsou:

- Ochrana a obnovení textilních a kulturních tradic měst Prudniku a Krnova.

- Využití již existujících a zanikajících textilních tradic pro aktivizaci hospodářské situace obou měst a vytvoření sítě pro spolupráci muzeálních pracovišť, řemeslníků.
- Rozšíření turistické nabídky obou měst skrze vytvoření nového turistického produktu zakládajícího se na společné komplementární programové nabídce nových muzeálních pracovišť.

Tab. 17 Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Vytvoření přeshraničního materiálního základu pro ochranu textilních kulturních tradic Prudniku a Krnova

Zdroje financování	Partneři projektu	EUR	%
Celkové výdaje	Obec Prudnik	494 512,56	100
	Město Krnov	187 472,10	100
Příspěvek ERDF	Obec Prudnik	420 335,67	85
	Město Krnov	159 351,00	85
Národní výdaje celkem	Obec Prudnik	74 176,89	15
	Město Krnov	28 121,10	15
1) Finance ze SR	Obec Prudnik	0	0
	Město Krnov	9 373,00	5
2) Rozpočet obce	Obec Prudnik	74 176,89	15
	Město Krnov	18 748,10	10

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladů města Krnova

MALÉ PROJEKTY – financovány z Fondu mikroprojektů

6. Bezpečné příhraničí (leden 2010 – únor 2011)

Hlavním důvodem k realizaci projektu je zvýšení bezpečnosti a prevence kriminality v česko-polském příhraničí, zejména na území mikroregionu Krnovsko a gminy Głubczyce, a rozvoj přeshraniční spolupráce mezi českou a polskou samosprávou (Krnov, Głubczyce) a českou a polskou policií (Krnov, Bruntál, Głubczyce). Projekt spočívá v uspořádání čtyř česko-polských seminářů na téma Prevence kriminality v česko-polském příhraničí, dále ve vytvoření zázemí pro společné česko-polské policejní hlídky a ve zřízení speciální výslechové místnosti pro oběti a pachatele trestných činů v česko-polském příhraničí. Projekt bude probíhat celoročně v období od ledna 2010- ledna 2011. Všechny čtyři semináře se uskuteční za účasti zástupců MěÚ Krnov (manažer prevence kriminality), Gminy Głubczyce, Policie ČR (preventisté) a Policie PL (preventisté). První proběhne na jaře 2010 (Krnov), druhý v létě 2010 (Głubczyce), třetí na podzim 2010 (Krnov) a čtvrtý v zimě 2010 (Głubczyce). V rámci projektu bude také vybudováno zázemí pro společné česko-polské policejní hlídky, které budou dohlížet na bezpečnost v příhraničí, zejména při víkendových česko-polských kulturních a sportovních akcích (diskotéky, fotbalové zápasy navštěvované českými i polskými

účastníky apod.), současně bude vybudované zázemí sloužit jako místo pro konání česko-polských seminářů prevence kriminality v příhraničí a speciální výslechová místnost pro vyšetřování obětí a pachatelů závažných trestných činů v česko-polském příhraničí (v prostorách v majetku Města Krnova). V rámci projektu bude mezi obyvateli na české a polské straně hranice (mikroregion Krnovsko, gmina Głubczyce) uspořádána anketa, jejímž cílem bude zjistit, co lidé považují za největší problém z hlediska bezpečnosti v příhraničí. Podle výsledků ankety budou upřesněna témata seminářů a další kroky tak, aby odrážely skutečné potřeby obyvatel česko-polského regionu v oblasti prevence kriminality a bezpečnosti.

Přeshraniční dopad projektu

- Zvýšení bezpečnosti obyvatel česko-polského příhraničního regionu, zejména při společných česko-polských kulturních a sportovních akcích.
- Upevnění spolupráce a zlepšení koordinace mezi českou a polskou samosprávou a policejními složkami obou zemí.
- Zlepšení image příhraničního česko-polského regionu jako bezpečného místa pro život i zábavu

Tab. 18 Tabulka výdajů na projekt Bezpečné příhraničí a jejich financování

Zdroje financování	EUR	%
Celkové výdaje	12 813,00	100
Příspěvek ERDF	10 813,00	84,39
Národní veřejné prostředky	2 000,00	15,61
Rozpočet obce	2 000,00	

Zdroj: Vlastní zpracování interních dat města Krnova

7. Společně na cestách – Česko-polská dopravní výuka pro děti z Krnova a Głubczyce (srpen 2010 – prosinec 2011)

Hlavním důvodem k realizaci projektu bylo navázání a rozvoj dlouhodobé spolupráce v oblasti dopravní výchovy mezi českými a polskými základními a mateřskými školami z Krnova a Głubczyce, která do té doby neexistovala. V rámci projektu po dobu 15 měsíců probíhala společná praktická i teoretická výuka českých a polských dětí na dopravním hřišti v areálu Střediska volného času (SVČ) Méd'a v Krnově, které je jediným funkčním dopravním hřištěm na území okresu Bruntál a gminy Głubczyce. České a polské děti se společně scházely pravidelně jednou měsíčně. Dohled nad výukou vedli pedagogové SVČ Méd'a Krnov, polští pedagogové a čeští a polští policisté.

Projekt umožnil navázání dlouhodobé česko-polské spolupráce ve zcela nové oblasti dopravní výchovy dětí mateřských a základních škol z partnerských

měst Krnov a Głubczyce, posílil spolupráci mezi českými a polskými samosprávami, mateřskými a základními školami a českou a polskou policií, jedním z výsledků projektu je zvýšení bezpečnosti českých a polských dětí na dopravních komunikacích v česko-polském příhraničí, zejména na cyklostezkách, zlepšení verbální komunikace v jazyce přeshraničního souseda (české a polské děti, pedagogové, policisté) a také povzbuzení zájem o realizaci společných česko-polských projektů.

Tab. 19 Tabulka výdajů při realizaci projektu Společně na cestách a zdroje jejich financování

Zdroje financování	EUR	%
Celkové způsobilé výdaje	56 800	100,00
Příspěvek ERDF	30 000	52,82
Celkové národní prostředky	26 800	47,18
Rozpočet obce	26 800	

Zdroj: Vlastní zpracování interních dat města Krnova

8. Euroregionální česko-polská olympiáda mládeže 2010 (duben – srpen 2010)

Jedná se o společný projekt partnerských měst Krnova a Prudniku resp. okresu Prudnik. Důvodem k jeho realizaci bylo prohloubení spolupráce mezi oběma městy v oblasti sportu a navázání kontaktů a partnerství mezi sportovními kluby z Krnova a z polského okresu Prudnik, která byla do té doby velmi sporadická a málo rozvinutá. Na české straně se po dobu dvou dnů v období června 2010 na sportovištích města Krnova v rámci projektu uskutečnila dvoudenní Euroregionální česko-polská olympiáda pro mládež ve věku od 15-19 let za účasti českých a polských sportovních týmů (fotbalový stadion, basketbalové hřiště, tenisová hala atd.). Česká a polská družstva chlapců a dívek soutěžila v několika disciplínách: kopaná, basketbal, volejbal, badminton, stolní tenis, střelba z malorážky. Soutěžit budou česká a polská družstva chlapců a dívek. Pro mládež byl také připraven doprovodný program - seznamovací večere, prohlídka města a rockový koncert.

Projekt byl na české straně realizovat tým zkušených pracovníků MěÚ Krnov - oddělení kultury a sportu ve spolupráci se sportovními oddíly z Krnova a okresu Prudnik. Na polské straně se v rámci společného projektu uskutečnila rovněž sportovní olympiáda rozvržená do 6 dnů v období roku 2010. Na polské straně se soutěžilo ve sportovních disciplínách: kopaná, basketbal, lukostřelba, uliční běh.

Tab. 20 Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Euroregionální česko-polská olympiáda mládeže 2010

Zdroje financování	EUR	%
Celkové výdaje	8 848,00	100
Příspěvek ERDF	7 500,00	84,76
Národní veřejné prostředky celkem	1 348,00	15,24
1) Rozpočet obce	1 348,00	

Tab. 21 Přehled způsobilých a nezpůsobilých výdajů za projekt

Výdaje	EUR
Celkové způsobilé výdaje	8 057,19
Celkové nezpůsobilé výdaje	790,81

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladů města Krnova

9. Česko-polské příhraničí z ptačí perspektivy (leden 2011 – leden 2012)

Jádrem projektu bylo vydání čtyř čísel trojjazyčného (český, polský, anglický jazyk) česko-polského propagačního čtvrtletníku s přílohou DVD, který netradičním způsobem prezentoval příhraniční krnovsko-hlubčický region, poťazmo Euroregion Praděd z ptačí perspektivy resp. na leteckých fotografiích a leteckých videozáběrech. Vznikla rovněž databáze digitálních leteckých fotografií území krnovsko-hlubčického regionu a velké části obcí Euroregionu Praděd, která bezplatně sloužily pro potřeby propagace menších obcí. Projekt byl realizován Městem Krnovem ve spolupráci s partnerským městem Głubczyce.

Čtvrtletník mapuje region v různých ročních obdobích (jaro, léto, podzim, zima), zejména jeho turistické atraktivity a přírodu. Je dostupný v elektronické verzi všem obcím Euroregionu Praděd na českém i polském území, jeho elektronická verze byla rozeslána také do partnerských měst Krnova a Głubczyc (Německo, Francie, Polsko, USA, Ukrajina). Na závěr projektu se uskutečnila také výstava leteckých fotografií česko-polského příhraničí v Krnově a Głubczycích, která celý projekt a především jeho výsledky představila českým a polským obyvatelům regionu.

Hlavním důvodem k realizaci projektu byla nedostatečná propagace příhraničí jako společného území, zejména propagace malých obcí na české a polské straně a podpora krátkodobé přeshraniční turistiky.

Tab. 22 Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Česko-polské příhraničí z
ptačí perspektivy

Zdroje financování	EUR	%
Celkové výdaje	15 165	100
Příspěvek z ERDF	12 800	84,40
Celkové národní prostředky	2 365	15,60

1) Rozpočet obce 2 365

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladů města Krnova

10. Podpora česko-polské regionální literatury a propagace regionu Regio Litera (leden 2012 – květen 2013)

Hlavním cílem projektu bylo zachování regionální literatury pro současnou i budoucí českou a polskou generaci obyvatel příhraničního regionu, zvýšení její dostupnosti pro obyvatele regionu a její propagace v rámci celé ČR a Polska. V souladu s cíli, prioritami a doporučenými aktivitami Fondu mikroprojektů projekt přispěl ke zlepšení kulturního, vzdělávacího a společenského rozvoje regionu, k ochraně kulturního bohatství a historického dědictví. Pomohl odvrátit nezájem o vydávání regionálních literárních titulů a jejich nedostatečná propagace způsobeny především skutečností, že pro regionální titul je obvykle dostatečný náklad do 200-300 výtisků, což však není rentabilní z hlediska běžného ofsetového tisku v tiskárnách, který je cenově zajímavý od nákladu 1 000 a více kusů. Tento specifický druh literatury často také nepřesáhl hranice regionu (např. regionální pověsti, knihy o historii regionu, regionální básníci apod.). Žadatelé proto přišli s variantou, která významným způsobem zvýší dostupnost regionální literatury mezi obyvateli krnovsko-hlubčického regionu a její propagaci v rámci celé České republiky a Polska.

V průběhu projektu se uskutečnily 4 společné literární křesty s autorským čtením (vždy 1 český a 1 polský titul) pro obyvatele česko-polského příhraničí, aby se aktivně mohli zapojit i obyvatelé regionu. Tituly byly poté distribuovány do regionálních českých a polských knihoven, škol, IC apod., a rovněž do velkých knihoven v ČR a PL.

Tab. 23 Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Podpora česko-polské regionální literatury a propagace regionu - Regio Litera

Zdroje financování	EUR	%
Celkové výdaje	10 580	100
Příspěvek z ERDF	8 990	84,97
Celkové národní prostředky	1 590	15,03

1) Rozpočet obce 1 590

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladů města Krnova

11. Česko-polské hornoslezské slavnosti 2010 - Dny plné her na česko-polské hranici (leden – červenec 2010)

Jedná se o společný projekt dvou partnerských měst Krnova a polských Glubczyc. Dny plné her byly koncipovány jako několikadenní kulturně-sportovní a poznávací program, určený pro diváky i přímé účastníky z řad obyvatel Krnovska, Glubczycka i Prudnicka, zejména pro rodiny s dětmi. Projekt s sebou oproti minulým ročníkům slavností přinesl několik výrazně inovativních prvků, především rozšíření slavností na tři dny, rozšíření spolupráce s novými partnery (myslivěcký spolek, základní školy) a provázanost akce s dalšími projekty propagace v Česko-polském informačním kurýru a projektem Česko-polská dětská televize, který mapoval celý průběh slavností. Program se odehrával převážně na krnovském náměstí a ve Flemmichově vile (beseda o myslivosti a soutěž pro děti) a byl založen na bližším poznání přírody, myslivosti, sokolnictví, jízdy na koních. Byl obohacen řadou kulturních a sportovních česko-polských aktivit: divadlo pro děti, zábavné atrakce, cyklistický závod a rodinná cykloprojezdka z Glubczyc do Krnova, zábavné fotbalové utkání zástupců obou partnerských měst v nafukovacím hřišti na náměstí, soutěže, prodejní trhy a večerní setkání delegací všech zúčastněných měst (Krnov, Glubczyce, Prudnik), pro které byl na další den připraven poznávací výlet. Poprvé byly uspořádány dva česko-polské vyhlídkové lety balónem nad územím obou států s využitím k fotodokumentaci česko-polského příhraničí pro společné propagační materiály. Navíc pro polské návštěvníky bude z Glubczyc vypraven do Krnova autobus.

Cíle projektu

- Využití příhraniční polohy regionu pro rozvoj společných kulturních, sportovních a volnočasových aktivit a zapojení obyvatel z české a polské strany do dění v regionu.
- Aktivní zapojení subjektů a organizací v česko-polském příhraničí do regionálního kulturního a sportovního dění.
- Navázání nových příhraničních kulturních a společenských kontaktů.
- Podpora příhraničního turistického ruchu.
- Podpora místní ekonomiky (prodejci, hoteliéři, majitelé penzionů, přepravní společnost apod.).

Tab. 24 Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Česko-polské hornoslezské slavnosti 2010 - Dny plné her na česko-polské hranici

Zdroje financování	EUR	%
Celkové výdaje	13 334	100
Příspěvek z ERDF	11 000	82,5
Celkové národní prostředky	2 334	17,5
1) Rozpočet obce	2 334	

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladů města Krnova

12. Česko-polský tábor pro děti s tematikou prevence kriminality (červen – říjen 2011)

Hlavním důvodem pro přípravu a realizaci projektu je dosavadní neexistence společných česko-polských dětských táborů na území příhraničního mikroregionu Krnovsko a Hlubčicko a rozvoj přeshraniční spolupráce v oblasti prevence drog a návykových látek u dětí a mládeže mezi Městskou policií Krnov a Městskou policií Hlubčic. Jednalo se o první společný příhraniční tábor pro české a polské děti, který měl rovněž zahájit dlouhodobou spolupráci Krnova a Hlubčic v oblasti pořádání společných prázdninových, resp. volnočasových aktivit českých a polských dětí. V rámci projektu se uskutečnily tři česko-polské semináře pro příslušníky MP Krnov a MP Hlubčice s tematikou prevence kriminality mládeže v příhraničí, jeden týdenní příměstský tábor pro české a polské děti ve věku 7-14 let na české straně (Krnov) zaměřený především na prevenci užívání drog a návykových látek u dětí a mládeže. V programu tábora byly pro české a polské děti připraveny kromě společných her, soutěží a výletů rovněž ukázky práce Policie ČR, přednášky a besedy o drogách a návykových látkách, kurzy první pomoci, kurz sebeobrany, bude vytvořen společný česko-polský slovníček s tematikou prevence kriminality a první pomoci atd. Na závěr projektu proběhlo společné zhodnocení projektu. Do projektu byly rovněž zapojeny studentky Střední pedagogické a zdravotnické školy Krnov (SPgZŠ) a preventistky Policie ČR.

Tab. 25 Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Česko-polský tábor pro děti s tematikou prevence kriminality

Zdroje financování	EUR	%
Celkové výdaje	10 881	100
Příspěvek z ERDF	9 200	84,55
Celkové národní prostředky	1 681	15,45
1) Rozpočet obce	1 681	

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladů města Krnova

13. Česko-polský veletrh řemesel Krnov 2010 (prosinec 2009 – květen 2010)

Hlavním cílem projektu bylo zvýšení informovanosti žáků základních škol obou stran partnerů, dále pak nabídka zaměstnání a rekvalifikačních kurzů pro nezaměstnané obyvatele česko-polského příhraničního regionu, a v neposlední řadě provázanost nabízených učebních oborů na konkrétní poptávku firem na trhu práce. Napomoci dosáhnutí tohoto cíle měl dvoudenní česko-polský veletrh řemesel, který se v rámci projektu uskutečnil v Krnově. K účasti na veletrhu byly přizvány základní a střední školy, firmy a úřady práce z oblasti Krnovska, Bruntálska, Prudnicka a Głubczycka. Během veletrhu bylo nainstalováno 40-50 stánků, na kterých zástupci českých a polských středních škol prezentovali své učební obory, zástupci českých a polských firem svou aktuální poptávku po odborných profesích a zástupci úřadů práce v Bruntále, Krnově a Prudniku aktuální nabídku

volných pracovních míst a rekvalifikačních kurzů. V průběhu veletrhu se uskutečnil rovněž seminář o situaci na česko-polském trhu práce za účasti českých a polských zástupců samospráv, škol a úřadů práce. Veletrh řemesel doplnil a zpestřil také kulturní program, ve kterém vystoupily české a polské taneční a hudební soubory. Projekt měl zvýšit šance žáků a studentů při uplatnění na trhu práce v česko-polském příhraničním regionu po absolvování studia (mikroregion Krnovsko, powiat Prudnik a gmina Głubczyce) a nabídnout možnost uplatnění také nezaměstnaným. Projektu se zúčastnilo 20-25 základních škol, 10-12 středních škol a 10-15 firem z česko-polského příhraničí. Na veletrh bude pozván rovněž hejtmán Moravskoslezského kraje, zástupci tisku a starostové obcí v příhraniční oblasti.

Naplnění cílů projektu mělo přispět k rozvoji odborného vzdělávání v česko-polském regionu a k zvýšené zaměstnanosti v oblasti řemesel. Projekt v souladu s cíli a prioritami Fondu mikroprojektů Euroregionu Praděd přispěl ke zlepšení vzdělávacího a společensko-hospodářského rozvoje, podpořil další rozvoj hospodářského potenciálu příhraničního regionu a k ekonomickému rozvoji regionu prostřednictvím obchodní spolupráce, rozvojem podnikání a spolupráce mezi institucemi zastupujícími podnikatelskou sféru.

Tab. 26 Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Česko-polský veletrh řemesel Krnov 2010

Zdroje financování	EUR	%
Celkové výdaje	13 939	100
Příspěvek z ERDF	11 600	83,22
Celkové národní prostředky	2 339	16,78
2) Rozpočet obce	2 339	

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladů města Krnova

Zhodnocení zdrojů financování projektů v rámci OPPS ČR – PR

Tab. 27 Přehled celkových dotací z ERDF a národních dotací na realizované projekty pro město Krnov

Zdroje financování	Výdaje na projekty
ERDF	3 215 747,40 EUR
Národní prostředky	591 634,53 EUR

Zdroj: Vlastní zpracování

Při realizaci třinácti projektů v rámci česko-polské spolupráce v OPPS ČR-PR v letech 2007 – 2013 bylo z celkově vytyčených 4 385 000 EUR z ERDF pro českou stranu Euroregionu Praděd alokováno městem Krnov 3 215 747,40 EUR, z toho 2 318 588,00 EUR na projekt Ochrana řeky Opavice z české a polské strany jako „velkého“ projektu. Město Krnov ze svého rozpočtu na tyto projekty přispělo

částkou 591 634, 53 EUR. Podíl samotného města na financování projektů je tak 18%. I když určitá výše dotačních prostředků zůstala nevyužita, jak už jsem zmínila, tak město, české obce a polští partneři mohou v tomto Programu dále čerpat až do konce roku 2015.

3.5 Analýza situace vnějšího a vnitřního prostředí města Krnova

Cílem SWOT analýzy současné charakteristiky města Krnova je zhodnotit jak překážky ve vývoji, tak potenciál rozvoje města Krnova především ve spolupráci s polskými partnery pomocí dotačních titulů, resp. na jaké oblasti rozvoje by se město mělo v budoucím programovacím období zaměřit.

Poznátky jsou řazeny do kvadrantů a jsou rozděleny na:

- Silné stránky – konkurenční výhody
- Slabé stránky – faktory, které město ohrožují nebo limitují
- Příležitosti – vnější vlivy, které působí kladně
- Ohrožení – vnější vlivy, které by v budoucnosti mohly působit na město záporně

Tab. 28 Analýza Situace vnějšího a vnitřního prostředí města Krnova v souvislosti s dotačními tituly

Silné stránky	Slabé stránky
Snaha realizovat spolupráci s partnerskými městy a obcemi	Relativně malý zájem veřejných institucí o projekty česko-polské spolupráce
Zpracovaný Strategický plán pro rozvoj města Krnova pro léta 2007 - 2013	Komplikované a nejasné postupy spojené s využíváním prostředků OPPS ČR – PR (zejména co se týče veřejné podpory)
Zkušenosti s evropskými dotacemi – přeshraniční spolupráce INTERREG IIIA	Nedostatek prostředků OPPS ČR – PR umožňující přímé financování MSP
Různorodost krajiny a prostředí pro potenciál cestovního ruchu	Jazyková bariéra na úrovni odborného jazyka
Každoroční fixní finanční zdroje příjmů města	Rozdíly v administrativních a daňových systémech.
Nezávislost na dotacích	
Vhodné budovy a prostory	

k realizaci vzdělávacích projektů a akcí	
Pevná městská průmyslová základna	
Plnění podmínky určité výše HDP pro možnost získání dotací	
Zvyšující se počet spolupracujících firem	
Geografická blízkost dovolující vytvoření společného trhu práce bez potřeby migrace obyvatel.	
Příležitosti	Hrozby
Potenciál rozvoje cestovního ruchu.	Omezení dotací pro město v rámci 35% příjemců nezajímající se o „velké projekty“
Nové programové období 2014 – 2020	Dlouhý rozhodovací proces při přípravě nových silničních projektů (např. rozhodování o lokalitě, životním prostředí)
Dohoda na vzniku integrovaného dopravního systému přes hranici s Polskem a zaváděním česko-polských přeshraničních linek či koordinací jízdnicích řádů	Protesty místních společností spojené se zlepšením standardu silnic a zvýšením jejich kapacity (např. zvýšení intenzity tranzitní dopravy)
Výběr investiční priority č. 5, jakožto jedné z priorit zaváděných v rámci OPPS ČR–PR 2014-2020	Špatný stav železniční infrastruktury hrozící uzavřením přeshraničních tras
	V rámci investic do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení hrozí podpora nepropojených a nekompatibilních projektů na obou stranách hranice
Školení týkající se správních a právních systémů platných v sousední zemi	Nedostatek prostředků EU určených na spolupráci tohoto typu v rámci OPPS ČR –PR 2014-2020

Zdroj: Autorka

4 Doporučení městu Krnovu pro programovací období 2014 – 2020 v rámci Euroregionu Praděd

Na aktuální programovací období EU jsou připravené nové operační programy financované ze všech fondů EU.

Velký potenciálem pro město Krnov je čerpání prostředků z **Fondu mikroprojektů** (dále FMP) v rámci programu INTERREF V-A ČR-PR.

Program INTERREG V-A Česká republika – Polsko

Tento program navazuje na Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007-2013.

Jeho příprava pokračuje od dubna 2012 a připravuje ji bilaterální pracovní skupina Task Force, jejímiž členy jsou zástupci českých a polských regionálních institucí (5 krajů a 3 vojvodství), euroregionů a Řídícího a Národního orgánu.

V současné době je zpracováván návrh Programu, probíhá celkové a strategické hodnocení vlivů na životní prostředí (SEA).

Podporované území se budoucí finanční perspektivě se oproti OPPS ČR-PR nezmění, implementační struktura Programu bude ve svém principu zachována v nynější formě. Nejvýznamnější změnou bude posílení úlohy Společného sekretariátu (dříve: Společný technický sekretariát) v rámci kontroly přeshraniční spolupráce a dopadu v průběhu realizace projektů.

V souladu s hlavními předpoklady návrhu EK, musí mít všechny programy tematickou koncentraci - min. 80% rozpočtu příslušného programu je nutné rozdělit na max. 4 tematické cíle. V rámci tematických cílů pak musí každý Program stanovit podrobnější investiční priority, které bude realizovat.

Nový Program se zaměří na taková témata, jako jsou: bezpečnost, využití potenciálu česko-polského příhraničí v oblasti přírodního a kulturního dědictví, dopravní dostupnost regionu, vzdělávání a spolupráce vládních a nevládních institucí. Většina prostředků bude určena na aktivity související s přírodním a kulturním dědictvím česko-polského příhraničí a rozvojem silniční infrastruktury.

Fond mikroprojektů

Bylo dohodnuto, že realizace FMP bude obdobná jako doposud a proběhne formou 6 zastřešujících projektů. Na Fond bude určeno 20% alokace Programu INTERREG V-A ČR-PR (na začátku 15%, dodatečné prostředky budou uvolněny, splní-li dotyčný zastřešující projekt příslušná kritéria).

Mikroprojekty vybírané v rámci zastřešujících projektů euroregionů Beskydy, Těšínské Slezsko, Silesia, Praděd, Glacensis a Nisa se budou týkat zejména spolupráce vládních a nevládních institucí a využívání přírodního a kulturního bohatství příhraničí. V některých euroregionech budou podporovány i aktivity v oblasti vzdělávání.

Závisle na tématice a úrovni partnerství budou mikroprojekty moci získat dotaci v maximální výši od 20 000 do 60 000 EUR z ERDF, kde plánovaný rozpočet Programu činí přes 226 mil. EUR z ERDF.

Další významné změny v Programu ČR-PR 2014-2020

1. Systém předkládání projektových žádostí – všichni žadatelé budou mít povinnost předložit na JTS formulář projektového záměru, ke kterému JTS na základě předem stanovených kritérií vydá své stanovisko.
2. Systém povinných indikátorů výstupu – všichni příjemci budou povinni naplňovat indikátory výstupu (včetně kvalitativních indikátorů).
3. Kritéria spolupráce – všichni příjemci budou mít povinnost naplnit 3 kritéria spolupráce (není relevantní pro FBM).
4. Třístranné projekty – v rámci programů přeshraniční spolupráce: Polsko-Slovensko, Česká republika – Polsko, Slovensko – Česká republika je možné, že bude zpřístupněna realizace projektů s účastí partnerů z třetího státu.

Výzvy a cíle euroregionu na léta 2014-2020

Ve strategickém plánu Euroregionu Praděd zpracovaném Opolskou nadací mezinárodních iniciativ pod vedením ER byly vytečeny hlavní výzvy, strategické a operační cíle česko-polské spolupráce na dané období a také překážky, které by mohly vést k porušení této spolupráce.

V předmětné oblasti příjemci (obce a města ER) uvedli v *tématické oblasti v následujícím pořadí*, které mají podle nich největší potenciál pro rozvoj přeshraniční spolupráce:

1. Kultura, kulturní a historické dědictví - (CZ – 79,2%, PL - 69%)
2. Výměna a setkání školní mládeže - (CZ - 68%, PL – 77,6%)
3. Sport - (CZ – 66,4%, PL - 60%)
4. Společné turistické produkty (v tom také malá turistická infrastruktura) - (CZ – 70,8%, PL – 57,7%)
5. Integrovaná setkání obyvatelstva - (CZ – 58,2%, PL – 73,9%)
6. Životní prostředí - (CZ – 66,7%, PL – 38,1%)
7. Institucionální spolupráce (např. obecní úřady, úřady práce)- (CZ – 36,3%, PL – 41,7%)
8. Vzdělávání - (CZ – 36,4%, PL - 40%)
9. Aktivity podporující podnikatelské prostředí - (CZ – 38,7%, PL – 34,1%)
10. Aktivity integrovaného záchranného systému (hasiči, policie, záchranáři a ostatní) - (CZ – 38,1%, PL – 33,4%)
11. Silniční infrastruktura a lokální veřejná doprava - (CZ - 60%, PL – 18,2%)
12. Aktivity vedoucí k/zaměřené na zlepšení situace na trhu práce - (CZ - 30%, PL – 10,6%)

V níže uvedené tabulce je představen přehled souvislostí mezi výzvami a cíli. Operační cíle jsou zaměřené na aktivity týkající se zjednodušení ER a FMP, zvláště v kontextu rozvoje přeshraniční a institucionální spolupráce. Strategické cíle jsou naopak zaměřeny na objektivní a subjektivní rozvoj ER, jakožto zinstytucionalizované formy podpory přeshraničního funkčního regionu.

Tab. 29 Hierarchie výzev a cílů pro ER Praděd na léta 2014–2020 v rámci strategie rozvoje česko-polské spolupráce

Výzvy	Strategický cíl	Operační cíl
<p>a. Zúžení spolupráce mezi českou a polskou stranou Euroregionu s cílem zvýšení efektivnosti institucionální přeshraniční spolupráce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Navázání spolupráce se zkušenějším ER pokud jde o přeshraniční spolupráci • Podnícení nových obcí do členství v ER, • Zúžení spolupráce v rámci řízení euroregionu a vytváření společných řídicích struktur – zvážení založení ESÚS, • Zvýšení účasti ER na práci evropských organizací přeshraničních regionů a na mezinárodních projektech síťové spolupráce – včetně účasti v evropských sítích a tematických organizacích, • Zúžení spolupráce v oblasti územního plánování. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zjednodušení pravidel fungování FMP. • Prohloubení spolupráce s jinými ER na hranici ČR-PR., • Zvýšení absorpční kapacity členů ER v oblasti jiných zdrojů spolufinancování spolupráce ČR-PL než OPPS, • Zajištění tematického souladu FMP s cíli „velkých grantů“ OPPS ČR – PR 2014-2020, • Aktivizace NGO v rámci FMP.

2. Vytvoření a rozvoj formálních a neformálních struktur přeshraničního funkčního regionu pro rozvoj trhu práce, systému vzdělávání, rozvoj dopravní turistické infrastruktury a lepší integraci záchranných systémů.

- Zúžení spolupráce v rámci řízení euroregionu a vytváření společných řídicích struktur – zvážení založení ESÚS,
- Vytvoření platformy pro přeshraniční spolupráci v rámci ER, která bude centrem přeshraničních iniciativ, výměny zkušeností a navazování partnerství,
- Zúžení spolupráce v oblasti územního plánování. | Zúžení spolupráce v rámci integrovaného záchranného systému.
- Zmapování problémů, které brání plné integraci trhu práce a zahájení aktivit zaměřené na odstranění těchto překážek.
- Zavedení společné turistické značky jakožto hlavní rozvojové příležitosti ER,
- Aktivizace NGO v rámci FMP.

3. Realizace efektivních aktivit pro změnu negativních migračních trendů a demografických změn a území ER praděd.

- Vytvoření platformy pro přeshraniční spolupráci v rámci ER, která bude centrem přeshraničních iniciativ, výměny zkušeností a navazování partnerství, |
- Vytvoření společného informačního místa pro hospodářství a trh práce a vytvoření internetového portálu mapujícího investiční možnosti členských obcí |
- Podpora pro realizaci vědecko-výzkumných projektů.
- Zmapování problémů, které brání plné integraci trhu práce a zahájení aktivit zaměřené na odstranění těchto překážek

4. Realizace aktivit strukturální změny hospodářství s cílem zvýšení její konkurenceschopnosti a s cílem zachování a rozvoje pracovních míst.

- Vytvoření společného informačního místa pro hospodářství a trh práce a vytvoření internetového portálu mapujícího investiční možnosti členských obcí,
- Podpora pro realizaci vědecko-výzkumných projektů, | Zúžení spolupráce v oblasti územního plánování.
- Zavedení společné turistické značky jakožto hlavní rozvojové příležitosti ER,
- Zmapování problémů, které brání plné integraci trhu práce a zahájení aktivit zaměřené na odstranění těchto překážek.

Zdroj: Euroregion Praděd, Strategie 2014 – 2020

Překážky v přeshraniční spolupráci ČR-PR

Mezi nevýznamnější překážky rozvoje přeshraniční spolupráce příjemci především zahrnuli jazykové bariéry (pro cca 18% příjemců), bariéry spojené s nedostatkem či stavem existující infrastruktury nezbytné k realizaci projektů (pro 31% to bylo ztížení, pro 8% přímo znemožňuje spolupráci). K dalším významným překážkám stojících v cestě přeshraniční spolupráci patří započítat rozdíly v právních systémech obou krajů (pro cca 47% příjemců je to zásadní překážka) a dále také vzdálenost mezi partnerskými institucemi (pro 29% příjemců).

Samotné vedení ER uvedlo jako velkou překážku ve spolupráci to, že 67% příjemců realizuje své aktivity mimo FMP a Programu, aby unikli komplikacím spojených s vyúčtováváním mikroprojektů a pouze 35% jich žádá o prostředky z „velkých grantů“ OPPS ČR-PR 2007–2013.

5 Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo vyzdvihnout význam dotací v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007 – 2013 pro město Krnov a jeho polské partnery tzn. poukázat na to, zda se dotace z tohoto OP významně podílí na rozšiřování spolupráce a sbližování ve vztahu mezi oběma sledovanými stranami a zda můžeme říci, že mají funkci odbourávání bariér v příhraniční oblasti.

Vztah mezi příhraničními městy a obcemi byl vždy úzký už vzhledem k tomu, že jeden čas tvořily jednotné Krnovské knížectví. I přes dlouhodobou politickou nepřítelství ve sbližování vztahů tyto dvě oblasti své vztahy utužovaly. Po vstupu ČR do EU vyvstala šance na prohloubení vztahů díky dotacím, které stále podporují sociální, vzdělávací, průmyslové aj. projekty přispívající ke zvýšení ekonomické úrovně díky zvýšení vzdělanosti obyvatel (pořádání vzdělanostních a sociálních seminářů), výstavbě či rekonstrukci nových budov a objektů, utužování tradic mezi oběma stranami.

Přes analýzu příjmové a výdajové stránky rozpočtu města Krnova, kde podíl celkových dotací města nepřesáhl více jak 46% (rok 2011, kdy město realizovalo většinu projektů v rámci OPPS ČR – PR.), jsem došla k závěru, že město není zcela závislé na dotacích při financování svých veřejných aktivit a má dostatek jiných příjmových zdrojů. Výdaje města Krnova pravděpodobně pohltila světová hospodářská krize doznívající i další léta. Nejvýraznější propad rozpočet města Krnova zaznamenal v roce 2011. V tomto roce město muselo financovat nejvíce projektů nejen v OPPS ČR – PR, ale i v programu ROP Moravskoslezsko (program Rozvoj a jiné).

Charakteristice příhraničního území ČR a PL je přínosná pro obě strany příhraničí z hlediska toho, v jakých projektech v rámci kterého ekonomického sektoru či morálního utužování mají rozvíjet svou spolupráci pro větší výsledky a zlepšení situace. Velkým problémem je obyvatelstvo, které za poslední léta migruje do vyspělejších oblastí země a také stárne. Vyšší vzdělanost obyvatelstva nabývá větších rozměrů, ale je třeba ji ještě více podpořit především v jazykové oblasti, ale také zvýšit význam technických a přírodovědně zaměřených směrů. Tento problém souvisí mimo jiné s vysokou nezaměstnaností, která tohle příhraničí velice trápí. Velkým potenciálem pro oblast do budoucna je cestovní ruch v malebné vysokohorské oblasti, nicméně na polské straně tento potenciál chátrá a je třeba jej dále připomínat. S tím do určité míry souvisí i horší dopravní dostupnost do těchto oblastí díky ne zcela kvalitním silničním a železničním trasám.

V rámci Fondu mikroprojektů OPPS ČR – PR bylo pro českou stranu euroregionu Praděd vytyčeno celkem 4 385 000 EUR a pro polskou stranu 5 000 000 EUR, které mohly v letech 2007 – 2013 využít. Společně z nich byly financovány „malé“ projekty Bezpečné příhraničí, Společně na cestách – Česko-polská dopravní výuka pro děti z Krnova a Głubczyc, Euroregionální česko-polská olympiáda mládeže 2010 (duben – srpen 2010), Česko-polské příhraničí z ptáčích perspektivy (leden 2011 – leden 2012), Podpora česko-polské regionální literatury a propa-

gace regionu Regio Litera (leden 2012 – květen 2013), Česko-polské hornoslezské slavnosti 2010 - Dny plné her na česko-polské hranici (leden – červenec 2010), Česko-polský tábor pro děti s tematikou prevence kriminality (červen – říjen 2011) a Česko-polský veletrh řemesel Krnov 2010 (prosinec 2009 – květen 2010).

Z OPPS ČR – PR byly přímo financovány „velké“ projekty Ochrana a propagace lidové tvořivosti a uměleckých řemesel polsko-českého pohraničí (listopad 2009 – prosinec 2012), Ochrana hraniční řeky Opavice z polské a české strany (srpen 2008 – říjen 2010), Slezsko bez hranic - nová turistická destinace (leden 2009 – červen 2012), Česko-polská kulturně-turistická základna Głubczyce-Krnov (duben 2010 – prosinec 2011) a projekt Vytvoření přeshraničního materiálního základu pro ochranu textilních kulturních tradic Prudniku a Krnova (říjen 2008 – březen 2010).

Všechny tyto projekty byly výrazným přínosem pro prohloubení spolupráce příhraniční oblasti, neboť díky ERDF, který přispěl na projekty částkou 3 215 747, 40 EUR, mohly tyto projekty být vůbec realizovány. Samotné město Krnov by tuto částku ze svého rozpočtu neutáhlo, na financování však ze svého rozpočtu přispělo z 18 % procent, a to částkou 591 634, 53 EUR. Tímto vyčíslením mohou říci, že díky EU a jejím volným dotačním prostředkům, se česko-polské příhraničí sbližuje, vztahově prohlubuje a ekonomicky roste. Jsou připomínány společné tradice, realizovány projekty pro sblížení a vzdělávání obyvatel, projekty na ochranu životního prostředí. Dotace EU mají významný přínos pro tento vztah měst a obcí bývalého knížectví a do budoucna podle mě nic nebrání tomu, aby se tento vztah ještě více zlepšoval.

V programovacím období 2014 – 2020 by měli město Krnov a jeho polští partneři určitě využít Programu INTERREG IIIA, kde většina prostředků bude určena na aktivity související s přírodním a kulturním dědictvím česko-polského příhraničí a rozvojem silniční infrastruktury, což je rozvojovým potenciálem pro tuto příhraniční oblast.

6 Seznam pramenů a použité literatury

Literární zdroje

JURAJDOVÁ, J., ŠELEŠOVSKÝ, J. A KOL., *Účetnictví, daně, audit a financování územních samosprávných celků a organizací neziskového sektoru*. 1. vydání, Brno: Masarykova univerzita, 2004. 99 s. ISBN 80-210-3583-8.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Vyd. 4. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2008. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.

PEKOVÁ, J. *Veřejné finance: Teorie a praxe v ČR*, 2. Vyd. Praha: Grada, 2011. 642 s. ISBN 978-80-7357-698-1.

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vydání. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.

PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, 2. Vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

ŠPOK, RADOMÍR. *Rozvoj územní veřejné správy v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie*. Vyd. 1. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, úsek veřejné správy, odbor modernizace veřejné správy, 2004, 207 s. ISBN 80-239-4100-3.

Právní normy

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a změně některých předpisů.

Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.

Ostatní zdroje

Strategie rozvoje polsko-české spolupráce v Euroregionu Praděd na léta 2014–2020 zpracovanou Opolskou nadací mezinárodních iniciativ v roce 2013

Výkazy hospodaření města Krnova v letech 2007 – 2013

Vybrané internetové zdroje

Český statistický úřad, *Databáze demografických údajů za obce ČR*. [online]. [cit. 12. 05. 2015]. Dostupné na www: <https://www.czso.cz/staticke/cz/obce_d/index.htm>

Euroforum, *Základní informace o dotacích*. [online]. [cit. 13. 05. 2015]. Dostupné na www: <<http://www.euroforumgroup.cz/cs/dotace/>>

Euroregion Praděd. [online]. Dostupné na www: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/euroregiony-1836.html>>

Euroregion Praděd, *Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007-2013*. [online]. [cit. 12. 05. 2015]. Dostupné na www: <http://www.europraded.cz/docs/programy_eu/OPPS_CR_PL_CZ_5_3_2007.pdf>

Evropské strukturální fondy a investiční fondy. [online]. Dostupné na www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>>

Evropské strukturální a investiční fondy, *Rozdělení území České republiky do jednotek NUTS II a NUTS III*. [online]. [cit. 12. 05. 2015]. Dostupné na www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>>

Evropské strukturální a investiční fondy, *Stav pravidla n+3 / n+2*. [online]. Dostupné na www: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/6d65c217-156e-46f3-abd3-4e8aa6bab1ab/stav_n3_n2_2013_11.pdf?ext=.pdf>

Krnov regionální rozvoj, *Vymezení města Krnova v rámci SO ORP a Moravskoslezského kraje*. [online]. [cit. 13. 05. 2015]. Dostupné na www: <<http://krnovsko.unas.cz/mikroregion.html>>

Oficiální web Krnova. [online]. Dostupné na www: <<http://www.krnov.cz/>>

Rozdělení euroregionů v ČR. [online]. [cit. 12. 05. 2015]. Dostupné na www: <http://www.sds.cz/docs/zpravy/volby/eu_04/euser47.htm>

7 Seznam zkratk

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EK	Evropská komise
EU	Evropská unie
EÚS	Evropská územní spolupráce
ESF	Evropský sociální fond
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
FS	Fond soudržnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
ICT	Informační a komunikační technologie
IOP	Integrovaný operační program
MMR-NOK	Ministerstvo pro místní rozvoj-Národní orgán pro koordinaci
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
PR (PL)	Polská republika (Polsko)
ŘO	Řídící orgán
SOZS	Regionální operační program

8 Seznam obrázků, tabulek a grafů

Obr. 1: Rozdělení veřejných financí České republiky

Obr. 2: Vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem

Obr. 3: Rozpočtová skladba v České republice

Obr. 4: Typy dotací

Obr. 5: Rozdělení území České republiky do jednotek NUTS II a NUTS III

Obr. 6: Rozdělení euroregionů v České republice

Obr. 7: Vymezení města Krnova v rámci SO ORP a Moravskoslezského kraje

Obr. 8: Logo Euroregionu Praděd

Tab. 1: Schéma běžného rozpočtu

Tab. 2: Schéma kapitálového rozpočtu

Tab. 3: Rozpočtové třídění příjmů

Tab. 4: Přehled rozdělení ČR do úrovní NUTS

Tab. 5: Výčet celkových příjmů města Krnova za období 2007 – 2013

Tab. 6: Výčet celkových výdajů města Krnova v letech 2007 – 2013

Tab. 7: Přehled celkových výdajů, příjmů a dotací, podíl dotací na příjmech

Tab. 8: Přehled o schodku/přebytku městského rozpočtu

Tab. 9: Základní statistické údaje o euroregionu Praděd

Tab. 10: Částky uvolněné Evropskou unií v rámci 26 OP pro ČR 2007 – 2013

Tab. 11: Finanční zdroje programu OPPS ČR-PR 2007 – 2013

Tab. 12: Rozdělení finančních prostředků pro vybrané euroregiony v rámci
OPPS ČR-PR

Tab. 13: Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Ochrana a propagace lidové tvořivosti a uměleckých řemesel polsko-českého pohraničí

Tab. 14: Přehled zdrojů financování projektu Opavice

Tab. 15: Přehled zdrojů financování projektu Slezsko bez hranic - nová turistická
destinace

Tab. 16: Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Česko-polská kulturně-turistická základna Głubczyce-Krnov

Tab. 17: Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Vytvoření přeshraničního materiálního základu pro ochranu textilních kulturních tradic Prudniku a Krnova

Tab. 18: Tabulka výdajů na projekt Bezpečné příhraničí a jejich financování

Tab. 19: Tabulka výdajů při realizaci projektu Společně na cestách a zdroje jejich financování

Tab. 20: Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Euroregionální česko-polská olympiáda mládeže 2010

Tab. 21: Přehled způsobilých a nezpůsobilých výdajů za projekt

Tab. 22: Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Česko-polské příhraničí z ptáčí perspektivy

Tab. 23: Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Podpora česko-polské regionální literatury a propagace regionu - Regio Litera

Tab. 24: Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Česko-polské hornoslezské slavnosti 2010 - Dny plné her na česko-polské hranici

Tab. 25: Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Česko-polský tábor pro děti s tematikou prevence kriminality

Tab. 26: Zdroje financování na realizaci finančního plánu projektu Česko-polský veletrh řemesel Krnov 2010

Tab. 27: Přehled celkových dotací z ERDF a národních dotací na realizované projekty pro město Krnov

Tab. 28: Analýza situace vnějšího a vnitřního prostředí města Krnova v souvislosti s dotačními tituly

Tab. 29: Hierarchie výzev a cílů pro ER Praděd na léta 2014–2020 v rámci strategie rozvoje česko-polské spolupráce

Graf č. 1: Vymezení počtu obyvatel města Krnova v letech 2007 – 2013

Graf č. 2: Celkový přírůstek obyvatelstva města Krnova v letech 2007 – 2013

Graf č. 3: Znázornění vývoje celkových výdajů města Krnova v letech 2007 – 2013

Graf č. 4: Závislost dotací a příjmů města Krnova v letech 2007 – 2013

Graf č. 5: Přehled příjmů a výdajů města Krnova v letech 2007 – 2013

